

Доклад за дейността

SOFIA
AIRPORT

НА ПИСТАТА КЪМ
5-ЗВЕЗДНО РЕГИОНАЛНО
ЛЕТИЩЕ: ИЗЛИТАНЕ

2023

Съдържание

Докладът използва навигационно поле, както и хипервръзки към различни секции в доклада и външни източници.

Връзка към съдържанието

Хипервръзка към външни източници

Връзка към съдържание в доклада

[Хипервръзка](#) към препратки в рамките на този доклад или извън него

Преглед

За този доклад	3
Писмо на главния изпълнителен директор до заинтересованите страни	4
Лидерски поглед	5
Акценти за 2023 г.	9
Оценка на съществеността	10
Оповестяване по таксономията на ЕС	12
Глобален контекст	19

Нашето представяне

УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративно управление	20
Бизнес етика и антикорупция	21

ИКОНОМИЧЕСКИ

Сигурност и безопасност на полетите	22
Увеличение на трафика и разширение на дейността	24
Оперативна ефективност	26
Дигитализация и технологии	28

СОЦИАЛНИ

Клиентско преживяване	29
Здраве и безопасност на служителите	31
Управление и развитие на талантите	32
Шумово замърсяване	34

ОКОЛНА СРЕДА

Декарбонизация и изменение на климата	35
Управление на веригата за доставки	41
Устойчиво строителство	42

За този доклад

Обхващайки периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г., настоящият доклад се основава на предходния и се изготвя в съответствие с новоприетите Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS), част от Директивата на ЕС за отчитане на предприятията във връзка с устойчивостта (CSRD). Въпреки че „СОФ Кънект“ официално ще попадне в обхвата на CSRD през 2026 г., ние избрахме да се приведем в съответствие с настоящите изисквания за отчетност поради нашия ангажимент за прозрачност и устойчивост.

Ще продължим да докладваме ежегодно и да подобряваме резултатите си по отношение на устойчивостта с акцент върху справянето с екологичните, социалните и икономическите въздействия от нашата дейност. Използвайки анализа на двойната същественост на ESRS, ние идентифицирахме ключови проблеми с устойчивостта за нашия бизнес и заинтересованите страни, подробно описани в този доклад. Също така се ангажираме да подкрепяме [целите на ООН за устойчиво развитие \(UN SDGs\)](#), стремейки се да допринесем към глобалните цели като същевременно отговорим на нуждите на нашите заинтересовани страни и общности.

Подкрепа на целите за устойчиво развитие на ООН (UN SDGs)

Писмо на главния изпълнителен директор

Уважаеми читатели,

Добре дошли на страниците на нашия годишен доклад за устойчивост, посветен на продължаващия напредък в превръщането ни в 5-звездно регионално летище. 2022 г. беше годината, в която си поставихме за цел поредица от промени в управлението на летището, които да ни доведат до по-голям успех и по-добри резултати в областта на ESG. И през 2023 г. постигнахме много.

Този доклад показва **колко амбициозни сме били в областите, които сме планирали за трансформация**. Направихме много големи стъпки и усещаме напредъка към целта си да се превърнем в 5-звездно регионално летище. Някои от усилията ни вече са видими за вас – подобрени съоръжения, оптимизирани операции, по-добро пътническо преживяване. Надминахме нивата на трафика отпреди пандемията през 2019 г., привлякохме 6 нови авиокомпаниии на нашето летище и добавихме 28 нови дестинации.

През изминалата година най-осезаемият ни **социално-икономически принос** беше трансформацията на летището в съответствие с изискванията на Шенген. Въпреки мащабната подготовка на инфраструктурата, необходима за достъп до Шенген, успяхме да въведем всички оперативни промени за три месеца, значително по-бързо от типичния едногодишен срок, наблюдаван в други държави.

Подобряването на процесите и организационната ни структура беше друга област на въздействие. Реорганизирахме нашия оперативен център, за да повишим ефективността на служителите и да улесним комуникацията. Стартирахме търг за система за управление на летището, която ще промени начина, по който го управляваме. Това е трансформация на процесите в основната ни дейност. Някои от предимствата на тази система са, например, че информацията за полетите ще се показва директно на екраните на терминалите, което ще премахне необходимостта от ръчни актуализации. Това се отнася за всяко отделно действие, свързано с въздухоплавателните средства и обслужването на пътниците, което бележи значително подобрене на оперативната ни ефективност.

Въведохме надеждно **управление на риска**, улеснено от нова облачно-базирана платформа, което беше значителен скок за нашата организация, която преди това нямаше възможност формално да идентифицира, регистрира, управлява и наблюдава рисковете.

„СОФ Кънект“ започна постепенна **дигитализация** с разнообразни проекти в различните отдели, които модернизираха нашия бизнес. Терминал 2 вече разполага с електронни гишета за проверка на бордните карти, които увеличават капацитета за пропускане на пътници. Фокусирахме се върху подобряване на пътническото преживяване, като отговорихме на международните стандарти в търговските услуги, като търговия на дребно, храни и напитки, бизнес салони, ВИП услуги, паркинг и други.

Социалният ни принос беше съсредоточен върху подобряването на управлението на хората – въвеждането на процес за управление на представянето беше от основно значение за правилното ангажиране и развитие на хората. Работихме за насърчаване на безопасна, приобщаваща и подкрепяща работна среда – ангажирахме повече служителите и намалихме злоуполуките и отсъствията от работа.

Екологичната устойчивост за нас означаваше да се доближим до краткосрочната си цел за намаляване на емисиите, като постигнем около 27% намаление на емисиите на парникови газове от обхват 1 и 2. Постигнахме това, като оптимизирахме самолетодвиженията и енергийната ефективност на Терминал 2 и въведохме електрически наземен транспорт чрез финансиран от ЕС проект за електрификация на наземните операции на летище София. Инвестициите ни в различни мерки, като например модернизиране на осветителните, отоплителните и охладителните системи, доведоха до повече от 25% спестяване на потреблението на електроенергия в сравнение с 2019 г. Работим и за постигане на дългосрочната си цел за въглеродна неутралност, като проектираме собствена фотоволтаична система. В средата на 2024 г. **получихме въглеродна акредитация на ниво 4 (Трансформация) по Програмата за въглеродна акредитация на летищата, с което ставаме едно от деветте най-добри в класа си европейски летища, достигнали това постижение..** Нашите програми за управление на отпадъците ни помагат да сведем до минимум генерирането на отпадъци и да насърчаваме рециклирането. В резултат на това през 2023 г. намалихме общия обем на отпадъците с повече от 35% в сравнение с 2019 г.

С поглед към бъдещето летище София остава твърдо ангажирано с напредъка на нашата програма за управление на околната среда и стимулиране на положителна промяна в авиационната индустрия. Ние осъзнаваме важността на сътрудничеството и партньорството за постигане на нашите цели за устойчивост и се ангажираме да работим с нашите заинтересовани страни, за да се справим заедно с предизвикателствата и да се възползваме от възможностите.

Благодарим ви за постоянната подкрепа и сътрудничество в стремежа ни да създадем по-устойчиво бъдеще за летище София и общностите, които обслужваме.

Хесус Кабайеро

Изпълнителен директор на „СОФ Кънект“

Лидерски поглед

В следващите кратки разговори се споделят гледните точки на лидерите, които ръководят нашата организация към целта ни да се превърнем в първокласно летище.

Жинет Бордуа, партньор и ръководител ESG и устойчивост в Меридиам

– Какви са основните резултати от усилията на „СОФ Кънект“ за по-добро представяне и лидерство в устойчивостта?

Жинет: Меридиам се ангажира с амбициозни цели за устойчивост, които могат да бъдат

постигнати само ако всеки актив положи най-добрите усилия за подобряване на ефективността си. Работата, предприета от „СОФ Кънект“, за да се превърне в 5-звездно регионално летище, не само позволява на организацията да бъде по-устойчива и да се подготви за предизвикателствата, свързани с климата, но и допринася за усилията за подобряване на Меридиам.

– Каква е стойността на трансформацията на „СОФ Кънект“ за Меридиам като управител на

активи, инвестиращ в устойчива транспортна инфраструктура?

Жинет: Стремешът на „СОФ Кънект“ да се превърне във водещо летище по отношение на устойчивостта показва как една организация може да се промени за много кратък период от време, като поеме отговорност за въпросите, свързани с устойчивостта, които трябва да бъдат управлявани, за да се превърнат във възможности за създаване на добавена стойност за актива.

Давид Делгадо Ромеро, партньор и директор за Централна и Източна Европа в Меридиам

– Наблюдавайки най-съвременните тенденции като управител на активи, какъв според Вас трябва да бъде фокусът

на „СОФ Кънект“ през следващата(ите) година(и)?

Давид: Въглеродните емисии и въпросите, свързани с климата, идват на ум като очевиден аспект, на който трябва да се обърне приоритетно внимание. Въпреки това, необходимостта от установяване на силна връзка със заинтересованите страни,

и по-специално с общностите, живеещи в близост до летището, и с потребителите, е от първостепенно значение. Хората трябва да видят какво представлява „СОФ Кънект“ и колко ангажирана е компанията да бъде част от решението, що се отнася за подобряването на представянето на летищата по отношение на устойчивостта.

Хуан Рамон Матас Себастиа, главен оперативен директор

– Като главен оперативен директор, как се справяте с потенциалните предизвикателства или неуредици в процеса на трансформация, особено по отношение на поддържането на оперативна непрекъснатост?

Хуан: Справям се с тези потенциални предизвикателства или неуредици в процеса по трансформация по много естествен начин, защото всъщност летището и неговата дейност непрекъснато се адаптират към промените: в търсенето, инфраструктурата, технологиите, регулациите, геополитическата ситуация (войни, драстични промени в цените на горивата/енергията и т.н.) и дори към изменения в реално време, които също могат да доведат до големи

оперативни сътресения. В крайна сметка процесът на трансформация не е нищо повече от промяна, която води до нова реалност (точно като пеперуда, излитаща от вече износена такава и преминаваща в напълно нова реалност) с предимството, че тази нова реалност може да се използва за улесняване на ангажирането на екипите да се справят с всякакви предизвикателства и трудности, които могат да се появят в хода на летищните операции.

Лидерски поглед

Творческите решения и устойчивостта на членовете на екипа трябва да бъдат основният резултат от този ангажимент, за да се справим правилно с предизвикателствата или неуредиците по време на процеса на трансформация до постигането на новата реалност.

– Как/Къде ESG се преплита с оперативното усъвършенстване?

Хуан: В днешно време оперативното усъвършенстване не може да бъде замислено, без да се вземе предвид ESG на всеки един етап от неговото

разработване и изпълнение. Това важи за всеки бизнес и е особено необходимо за авиацията, която не се счита от широката общественост за много екологична индустрия.

ESG е в ДНК-то на „СОФ Кънект“, идващо от нашия основен акционер – Меридиам. ESG аспектите трябва да бъдат включени в разработването и изпълнението на всичко от стратегическия проект на най-високо ниво до по-малко значимата оперативна процедура или промяна.

ESG се преплита с оперативното усъвършенстване, когато наземното обслужване заменя своя

автопарк с електрически превозни средства, когато се прилагат процедури за съвместно вземане на решения на летището (A-CDM), които намаляват емисиите на CO2 от рулиращите на летището самолети, когато се приемат директивите на ЕС за температурата на сградите, за да се намали енергопотреблението за отопление, вентилация и климатизация, когато се насърчава използването на пътнически ръкави, за да се увеличи максимално използването на електроенергия от мрежата и да се сведе до минимум електроенергията от (дизелови) наземни генератори и в много други примери.

Анелия Димова,
главен директор
човешки ресурси

– Как трансформацията на „СОФ Кънект“ се отразява на служителите в тяхното ежедневие?

Анелия: Трансформацията е дълго пътуване и засяга ежедневието на служителите на „СОФ Кънект“ по много начини. Различните оси, по които се извършва трансформацията, са промяна на процесите, подобряване/внедряване на технологии, подобряване на организационната ефективност и всичко това с висока скорост и с мисълта за клиентското преживяване в центъра на нашите усилия.

За нашите служители трансформацията означава непрекъснати промени в тяхната работа, включително промени в отговорностите; придобиване на нови умения и знания; нови начини за взаимодействие между различните организационни звена. Както обикновено, във всеки процес на промяна, преминаваме през различни фази и най-важната е тази, в която се питаме: „Защо трябва да се променим?“. Ролята на средното ниво

на управление е от решаващо значение, защото то носи отговорността да обясни идеята на хората, да ги привлече към този дълъг процес на трансформация и да ги подтикне да приемат новите начини и модели на ежедневната работа.

– Как предвиждате да използвате инициативите и стратегиите в областта на човешките ресурси, за да стимулирате трансформацията на бизнеса, особено по отношение на организационната култура и привличането и задържането на таланти?

Анелия: Ролята на екипа по човешки ресурси в „СОФ Кънект“ е не само да подкрепя трансформацията, но и да я стимулира, да преминава през периодите на сътресения и да дава възможност на хората да процъфтяват. Много ми харесва моделът на лука, който описва различните слоеве на културата. Чрез въвеждането на промени в процесите, длъжностните задължения и организационните структури, ние въздействаме върху моделите на поведение – външния слой на културата. Това обаче, което ще ни позволи да успеем и да постигнем нашата „5-звездна визия за летището“, е във вътрешните слоеве на лука – промяната на убежденията, нормите и нагласите на хората в „СОФ Кънект“. Именно това е основната цел на HR отдела при разработването на нови процеси и процедури в организацията – да подпомогне

развитието на корпоративната култура.

Разполагаме със страхотни професионалисти с дългогодишен опит в авиацията, които са отдадени на летището. Разполагаме с нови колеги със солиден опит в други индустрии с най-добрите в класа си процеси, практики и технологични приложения. Имаме млади колеги, които са с нас, защото са ентусиазирани да учат нови неща и да внасят свежи университетски знания. Тази амалгама от разнообразни таланти е абсолютно задължителна за „СОФ Кънект“, за да постигне визията на летището. Екипът по човешки ресурси е фокусиран върху разработването на програми за обучение и развитие, които не само да задържат талантите, но и да направят все по-смислено оставането им и участието им в успешното начинание за трансформация.

– Как изглежда бъдещето на служителите на „СОФ Кънект“?

Анелия: Както се казва, бъдещето изглежда светло. Преструктурираме, дигитализираме, внедряваме някои нови технологии, обучаваме хората си, за да ги подготвим по-добре за бъдещите нужди на летището. „СОФ Кънект“ ще продължи да инвестира в хората и да им дава възможност да използват своя опит и страст, за да предоставят изключително клиентско преживяване.

Лидерски поглед

**Антоанета Стоянова,
директор устойчиво
развитие (ESG)**

– Как бихте описали ролята на ESG дирекцията за постигането на корпоративната цел на „СОФ Кънект“ да се превърне в 5-звездно регионално летище?

Антоанета: Една от по-новите функции на „СОФ Кънект“ е ESG дирекцията. Тя е създадена след възлагането на концесията заради ангажимента на Меридиам да финансира екологосъобразна инфраструктура и да отговаря на екологичните и социални изисквания на кредиторите, финансиращи концесията. В рамките на компанията екипът на ESG играе поддържаща роля. Хората, които прилагат отговорните бизнес практики на компанията, са нашите колеги, които работят в терминалите, оперативния център, летателното поле, сигурността, товарите, наземното обслужване и др. Ние сме лидерите и създателите на политики в компанията и комуникираме правила и разпоредби, политики и най-добри практики. В допълнение, ние съблюдаваме отчитането на устойчивостта пред правителството, обществото, финансиращите организации, инвеститорите и кредиторите. Въпреки че първоначалната ни роля беше да установим рамката на ESG и комуникационните канали в предела на „СОФ Кънект“, най-голямото ни предизвикателство е да ангажираме всички в организацията, независимо от ранга, в усилията за устойчивост. Нашата пионерска мисия няма да бъде завършена, докато това не бъде постигнато.

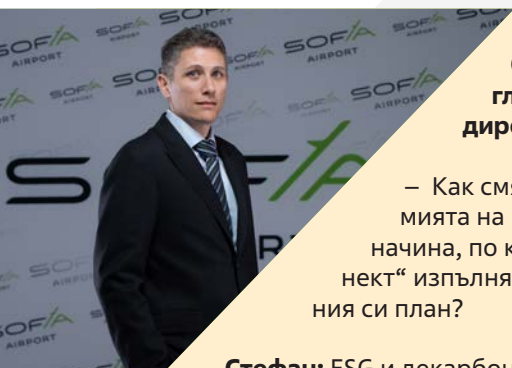
– Как различните отдели си сътрудничат по ESG инициативи и как те се прилагат от ръководството и служителите?

Антоанета: ESG инициативите са междувирмени и междувирфункционални. На пръв поглед ESG инициативите включват експерти по околна среда, специалисти по човешки ресурси, правни експерти и мениджъри по комуникации, но стратегическите инициативи за декарбонизация и отговорно използване на ресурсите включват и ръководителите на проекти и съоръжения. В стратегическия план сме включили ESG инициативи, при които ESG директорът съблюдава изпълнението, но ръководителят на проекта е колега от отдела за изпълнение. В организационната структура имаме специализиран ESG отдел и няколко поддържащи органа като ESG комитета, който съветва Управителния съвет. ESG въпросите се обсъждат и в различни комитети, например екологични процедури за инвестиционни проекти в Комитета за управление на инвестиционната програма, ESG рискове и стратегически инициативи – в Комитета за управление на стратегията и риска. Имаме Комитет по здравето и безопасността при работа само за въпроси, свързани със здравословните и безопасни условия на труд, които са част от ESG. Има работна група за изпълнение на Плана за действие за околната среда и социалната сфера на „СОФ Кънект“, където имаме участници от различните отдели. Имаме и външна експертна група по ESG от доброволци с опит в различни ESG функции. А от гледна точка на инвеститорите, дейностите и ESG представянето се контролират от Надзорния съвет на Меридиам и Комитета по одит и риск.

– Каква роля играе летището в по-широката общност и как планирате да подкрепите местното и социално-икономическото развитие?

Антоанета: „СОФ Кънект“ е строителна коцесия. Нашата основна мисия е да модернизираме и развиваме инфраструктурата за подобряване на оперативната ефективност и безопасността. Развитието на инфраструктурата на летището улеснява движението на хора и стоки, търговията и бизнес дейностите. Ние предоставяме възможности за заетост, тъй като развитието на нови сгради създава работни места за местните компании по време на проектирането, строителството и експлоатацията. През 2023 г. летище София организира първата трудова борса в авиационната индустрия в България. В допълнение, „СОФ Кънект“ работи усърдно за разширяване на маршрутите и подобряване на пътническото преживяване, за да привлече повече туристи в региона. Притокът на посетители стимулира разходите в местната икономика и създава възможности за работа в други сектори. Инвестираме и в подобряване на карго зона на летището, което ще улесни търговията и ще насърчи износа. Нашият преход към устойчивост и иновации може да има дългосрочни ползи за общността и околната среда. Инициативи като производството на възобновяема енергия, намаляването на отпадъците и зелените практики не само намаляват въздействието ни върху околната среда, но и насърчават иновациите и привличат екологично ориентирани пътници и предприятия.

Лидерски поглед

Стефан Вернед, главен финансов директор

– Как смятате, че таксономията на ЕС ще се отрази на начина, по който „СОФ Кънект“ изпълнява инвестиционния си план?

Стефан: ESG и декарбонизацията на нашата дейност са един от четирите стратегически стълба на „СОФ Кънект“. Това се потвърждава от постигането на въглеродна акредитация на ниво 4 (Трансформация) по Програмата за въглеродна акредитация на летищата – стъпка, достиг-

ната само от 9 най-добри в класа си европейски летища. Таксономията на ЕС е инструмент за измерване, който чрез своите 6 цели ще подобри нашия анализ, като ни даде възможност да прецизираме инвестиционните стратегии, за да отговорим на нейните изисквания.

– Какви са дългосрочните ползи от управлението на ESG, що се отнася взаимоотношенията на „СОФ Кънект“ с финансови партньори?

Стефан: Финансирането на летище е сътрудничество между финансовите партньори, компанията и нейните акционери. За щастие, в „СОФ Кънект“, нашият единствен акционер е Меридиам, който е посветен на инвестирането в инфраструк-

тура с фокус върху създаването на устойчива добавена стойност. Принципите на ESG са интегрирани в ДНК-то на нашата компания, влияейки върху всеки аспект от нашата дейност. Нашите финансови партньори споделят този ангажимент, като гарантират, че целите ни за декарбонизация са изпълнени. В този контекст се доближихме до целта си за 2026 г. да намалим въглеродния си отпечатък с 28% още през 2023 г., успех, произтичащ от вниманието ни към проектите, ежедневната поддръжка и практиките във веригата за доставки.

Емилио Гузман, главен технически директор

– Какви са предизвикателствата при изпълнението на амбициозния инвестиционен план на „СОФ Кънект“?

Емилио: Основното предизвикател-

ство е да завършим строителството и експлоатацията на Терминал 3 до април 2031 г. Получаването на разрешителни и одобрения за генералния план, подробния устройствен план (ПУП) и Терминал 3 представлява допълнителни предизвикателства. Едновременно с това трябва да поддържаме изключително пътническо преживяване по време на етапа на строителство. За щастие разработихме стабилна стратегия за справяне с тези трудности.

– Как Управителният съвет подкрепя стратегическата цел за трансформиране на летище София в модерна и енергийно ефективна инфраструктура?

Емилио: Управителният съвет подкрепя напълно всички ESG проекти и инвестиции, които повишават енергийната ефективност на сградите и оборудването, съгласно финансовия модел. Приоритет номер 1 е намаляването на потреблението на енергия и въглеродните емисии.

Акценти за 2023 г.

Въздушен трафик

Броят на пътниците продължи да расте и достигна **20% увеличение** в сравнение с 2022 г., надминавайки нивата отпреди пандемията.

6 нови авиокомпани започнаха да оперират на летището, което представлява **20% увеличение** в сравнение с 2022 г.

28 нови дестинации, обслужвани от летище София

Климат

Доближихме средносрочната си цел и намалихме **емисиите от обхвати 1+2 с 27%** в сравнение с 2019 г*.

Нашите емисии от обхвати 1 и 2 на пътник продължиха да намаляват с **около 15%, достигайки 1.45 кг/CO2 емисии на пътник** в сравнение с 2022

Служители

Всички мениджъри и целият отдел „Сигурност“ вече са обхванати от процес за оценка на представянето.

25 часа обучение средно на служител

4% от служителите са преминали обучение по **лидерство и личностни умения**

Здраве и безопасност

95% от служителите са преминали **обучения по здравословни и безопасни условия на труд**.

Всички наши служители и подизпълнители, които работят на територията на летището, са обхванати от **система за управление на здравето и безопасността при работа**.

* Намалението на емисиите се постига само при ретроактивно преизчисляване на емисиите от обхват 1 за 2019 г. с цел привеждане в съответствие с версия 7 на ACERT (вместо с версия 6), както се изисква от ниво 4 на АСА за изчислението на емисиите за 2023 г. Ниво 4 на АСА изисква емисиите от обхват 1 за 2023 г. и 2022 г. да включват емисиите от антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент. За консистентност преизчислихме емисиите от обхват 1 за базовата 2019 г. на 3 184 t CO₂, включвайки допълнителните категории емисии. Първоначално верифицираните емисии от обхват 1 за 2019 г. възлизат на 2 532 t CO₂, без емисиите от антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент.

Оценка на съществеността

Нашият процес за оценка на съществеността през 2023 г.

Идентификация

Преглед на идентифицирани теми, възникнали след документно проучване, анализ на бизнес процесите и оценка на съществеността от предишни години.

Разработване на списък с теми за анализ.

Анализ и приоритизиране

Финансово въздействие

Преглед на измерението отвън-навътре (оста Y).

Външен натиск, който заинтересовани страни, регулации и политики оказват върху „СОФ Кънект“. Оценка на финансовото въздействие на рисковете и възможностите, свързани със съществените теми.

Въздействие върху бизнеса

Преглед на измерението отвътре-навън (оста X).

Оценка на въздействието на дейността на „СОФ Кънект“ върху околната среда и обществото.

Значение за бизнеса

Резултати от двойна същественост (всички теми във 2-ри, 3-ти и 4-ти квадрант на матрицата).

Релевантност на темите към настоящите и бъдещите бизнес операции и финансово състояние на „СОФ Кънект“.

Валидация

Определяне на темите, които са обхванати в задължителните и доброволните оповестявания на летището.

Валидиране на оценката на съществеността с директорите на дирекциите и главния изпълнителен директор за окончателно одобрение

Оповестяване

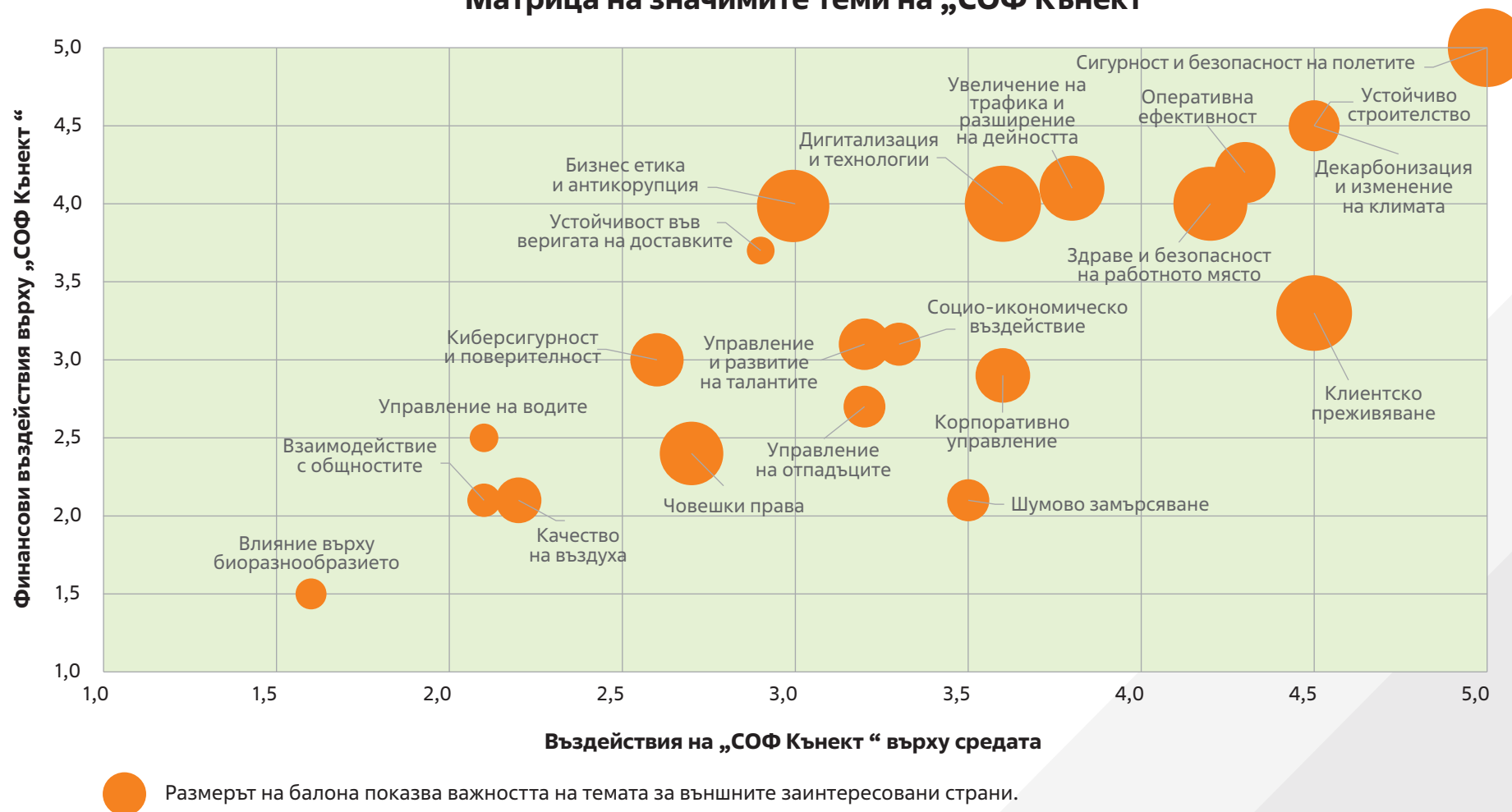
Оповестяване на задължителна и доброволна информация в годишния доклад за устойчивост на „СОФ Кънект“ съгласно Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS).

Ангажираност на заинтересованите страни

В процеса на изготвяне на настоящия доклад проведохме онлайн проучване на мненията на ключови заинтересовани страни по материалните теми. Междувременно редовно прилагаме [Плана за ангажиране на заинтересованите страни](#). ➔

Оценка на съществеността

Матрица на значимите теми на „СОФ Кънект“

Фигура 1. Резултати от анализа на двойната същественост на „СОФ Кънект“ съгласно изискванията на Европейските стандарти за докладване на устойчивост (ESRS).

Оповестяване по таксономията на ЕС

Регламентът за Таксономията на ЕС (ЕС) 2020/852 (Регламентът) на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. предоставя рамка за класифициране на икономическите дейности, считани за устойчиви, по отношение на шест екологични цели.

- смекчаване на изменението на климата;
- адаптиране към изменението на климата;
- устойчивото използване и опазване на водните и морските ресурси;
- преход към кръгова икономика;
- предотвратяване и контрол на замърсяването;
- опазване и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите.

Допустими дейности

Съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 от 6 юли 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852, допустима икономическа дейност (допустима дейност) съгласно Таксономията е икономическа дейност, описана в Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 от 4 юни 2021 г., независимо дали тази икономическа дейност отговаря на някои или на всички технически критерии за проверка, определени в този делегиран акт, и таксономично недопустима икономическа дейност е всяка икономическа дейност, която не е описана в Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139.

Дейности в съответствие

Съгласно член 3 от Таксономията на ЕС икономическата дейност се квалифицира като екологично устойчива, когато: (1) допринася съществено за една или повече от екологичните цели; (2) не вреди значително на никоя от екологичните цели (рамката „Do No Significant Harm“); (3) се извършва в съответствие с минималните гаранции, описани в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия и Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, включително принципите и правата, определени в осемте основни конвенции в декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права на работното място и Международната харта за правата на човека; (4) отговаря на техническите критерии за проверка, установени от Комисията съгласно членове 10–15 от регламента.

Таксономията на ЕС изисква от компаниите да оповестяват:

- частта от техния оборот, получена от продукти или услуги, свързани с икономически дейности, които се определят като екологично устойчиви; и
- частта от техните капиталови разходи и частта от оперативните им разходи, свързани с активи или процеси, свързани с икономически дейности, които отговарят на изискванията за екологично устойчиви.

Анализ на допустимостта

Ключови показатели (KPI), свързани с оборота

Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 дефинира знаменателят на KPI за оборота на основата на нетния оборот на компанията, определен в съответствие с член 2, т. 5 от Директива 2013/34/ЕС (сумите, които са получени от продажбата на продукти и предоставянето на услуги, след като се приспадат търговските отстъпки, данък добавена стойност и други данъци, пряко свързани с оборота) и включващ приходи включени в обхвата на МСФО 15 и МСФО 16.

Резултатите от анализа показват, че **87% от общата стойност на нетния оборот на „СОФ Кънект“** за 2023 г. са свързани с **допустимите икономически дейности по Таксономията**. Тези дейности са в размер на 196 192 357 лева и са свързани с основната дейност на дружеството по управление на летище София.

Оповестяване по таксономията на ЕС

				Критерии за съществен принос						DNSH критерии („Не вреди значително“)									
Икономически дейности (1)	Код (2)	Абсолютен оборот (3)	Пропорция на оборота (4)	Смекчаване на изменението на климата (5)*	Адаптиране към изменението на климата (6)	Вода (7)	Замърсяване (8)	Преход към кръгова икономика (9)	Биоразнообразие и екосистеми (10)	Смекчаване на изменението на климата (11)	Адаптиране към изменението на климата (12)	вода (13)	Замърсяване (14)	Кръгова икономика (15)	биоразнообразие (16)	Минимални предпазни мерки (17)	Таксономично съобразен дял от общия оборот, година N (18)**	Категория (позволяваща дейност) (20)	Категория (преходна дейност) (21)
Текст		лв.	%	%	%	%	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	д	т
А. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ПО ТАКСОНОМИЯ			87%																
А.1. Екологично устойчиви дейности (съгласувани с таксономията)																			
неприложимо			0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%								0%		
Оборот от екологично устойчиви дейности (приведени в съответствие с таксономията) (А.1)		0,00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	0%	0%	0%
А.2 Таксономично допустими, но не екологично устойчиви дейности (не са съобразени с таксономията дейности)																			
Придобиване и притежаване на сгради		30 402 181	14%																
Операции по наземно обслужване във въздушния транспорт		165 790 176	74%																
Оборот от дейности, отговарящи на условията за таксономия, но не устойчиви за околната среда (несъгласувани с таксономията дейности) (А.2)		196 192 357	87%																
Общо (А.1+А.2)		196 192 357	87%																
Б. ТАКСОНОМИЯ-НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ																			
Оборот на Таксономично недопустими дейности		28 227 438	13%	* За целите на този илюстративен шаблон тази фигура показва: оборота на дейността, съобразен с таксономията / Общ допустим оборот на дейността, отговарящ на таксономията. ** Оборот на дейността, съобразен с таксономията/ Общ оборот на предприятието															
Общо (А+В)		224 554 325	100%																

Правен отказ от отговорност

Съдържанието на инструмента не разширява или променя по никакъв начин правата и задълженията, произтичащи от законодателството на ЕС, нито въвежда допълнителни изисквания към съответните оператори и компетентни органи. То не замества разпоредбите на Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852) и неговите делегирани актове, които ангажират трябва да следва. Целта на резултата от инструмента (Excel файл) е просто да даде поучителен пример за някои предприятия как да прилагат съответните законови разпоредби. Не може да се изключи, че таблицата в Excel не включва цялата информация, която едно предприятие може да трябва да докладва съгласно Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852). Трябва да се отбележи, че настоящият образец все още не се отнася до актуализираните шаблони за докладване, включени в приложение V към Делегиран регламент (ЕС) 2023/2486 („Делегиран акт за околната среда“), който изменя Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178. За повече информация относно изискванията за качествено отчитане съгласно Таксономията на ЕС, моля, вижте Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 („Делегиран акт за оповестяване“).

Оповестяване по таксономията на ЕС

КРІ, свързани с капиталовите разходи (CAPEX)

КРІ, свързани с капиталовите разходи (CAPEX), се определят като допустими капиталови разходи за таксономията (числител), разделена на общите капиталови разходи (знаменател).

Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 определя общите капиталови разходи, които включват придобиването на дълготрайни и нематериални материални активи и инвестиционни имоти през финансовата година, преди обезценка, амортизация и всякакви допълнителни оценки, включително тези, произтичащи от преоценки и обезценки, и с изключение на промените в справедливата стойност. Те включват придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване (МСС 16), нематериални активи (МСС 38), активи с право на ползване (МСФО 16), инвестиционни позиции (МСС 40).

Анализът показва, че **86% от общата стойност на капиталовите разходи** на „СОФ Кънект“ за 2023 г., възлизаща на 15 722 783 лв., са свързани с **допустимите икономически дейности по Таксономията**.

Оповестяване по таксономията на ЕС

Икономически дейности (1)	Код (2)	Абсолютни капиталови разходи (3)	Пропорция на капиталови разходи (4)	Критерии за съществен принос						DNSH критерии („Не вреди значително“)						Минимални предпазни мерки (17)	Пропорция, съобразена с таксономията, от общите капиталови разходи, година N (18)**	Категория (позволяваща дейност) (20)	Категория (преходна дейност) (21)			
				Смекчаване на изменението на климата (5)*	Адаптиране към изменението на климата (6)	Води (7)	Замърсяване (8)	Кръгова икономика (9)	Биоразнообразие и екосистеми (10)	Смекчаване на изменението на климата (11)	Адаптиране към изменението на климата (12)	Води (13)	Замърсяване (14)	Кръгова икономика (15)	биоразнообразие (16)							
Текст		лв.	%	%	%	%	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	д	т			
А. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ПО ТАКСОНОМИЯ			86%																			
А.1. СаpЕх на екологично устойчиви дейности (съгласувани с таксономията)																						
Неприложимо		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%								0%					
СаpЕх на екологично устойчиви дейности (съгласувани с таксономията) (A.1)		0,00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	He	He	He	He	He	He	He	0%	0%	0%			
А.2 Таксономия - Допустими, но не екологично устойчиви дейности (не са съобразени с таксономията)																						
Операции по наземно обслужване във въздушния транспорт		3 044 481	17%																			
Строителство на нови сгради		1 285 051	7%																			
Обновяване на съществуващи сгради		7 504 464	41%																			
Поддръжка на пътища и магистрали		1 905 697	10%																			
Инсталиране, поддръжка и ремонт на зарядни станции за електрически превозни средства в сгради (и паркинги към сгради)		384 725	2%																			
Събиране и транспортиране на неопасни и опасни отпадъци		36 222	0,2%																			
Компютърно програмиране, консултантски и свързани дейности		1 304 422	7%																			
Производство на електрическо и електронно оборудване		158 118	1%																			
Производство на електроенергия чрез слънчева фотоволтаична технология		99 605	0,5%																			
СаpЕх на отговарящи на условията за таксономия, но не екологично устойчиви дейности (не съобразени с таксономията дейности) (A.2)		15 722 783	86%																			
Общо (A.1+A.2)		15 722 783	86%																			
Total (A.1+A.2)		15 722 783	86%																			
Б. ТАКСОНОМИЯ-НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ				* За целите на този илюстративен шаблон тази фигура показва: оборота на дейността, съобразен с таксономията / Общ допустим оборот на дейността, отговарящ на таксономията. ** Съобразени с таксономията капиталови разходи на дейността/общи капиталови разходи на																		
Капиталови разходи за Таксономично недопустими дейности		2 558 243	14,0%																			
Общо (A+B)		18 281 026	100%																			

* За целите на този илюстративен шаблон тази фигура показва: оборота на дейността, съобразен с таксономията / Общ допустим оборот на дейността, отговарящ на таксономията.

** Съобразени с таксономията капиталови разходи на дейността/общи капиталови разходи на предприятието

Правен отказ от отговорност

Съдържанието на инструмента не разширява или променя по никакъв начин правата и задълженията, произтичащи от законодателството на ЕС, нито въвежда допълнителни изисквания към съответните оператори и компетентни органи. То не замества разпоредбите на Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852) и неговите делегирани актове, които ангажиментът трябва да следва. Целта на резултата от инструмента (Excel файл) е просто да даде поучителен пример за някои предприятия как да прилагат съответните законови разпоредби. Не може да се изключи, че таблицата в Excel не включва цялата информация, която едно предприятие може да трябва да докладва съгласно Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852). Трябва да се отбележи, че настоящият образец все още не се отнася до актуализираните шаблони за докладване, включени в приложение V към Делегиран регламент (ЕС) 2023/2486 („Делегиран акт за околната среда“), който изменя Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178. За повече информация относно изискванията за качествено отчитане съгласно Таксономията на ЕС, моля, вижте Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 („Делегиран акт за оповестяване“).

Оповестяване по таксономията на ЕС

SOFIA
AIRPORT

КРІ, свързани с оперативните разходи (ОРЕХ)

Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 установява определението за общи оперативни разходи, като включва некапитализираните преки разходи, свързани с научноизследователска и развойна дейност, краткосрочни лизинги, поддръжка и ремонти, както и други преки разходи, свързани с ежедневната поддръжка на имущество, сгради и активи от оборудване от дружеството или трета страна, на която се възлагат дейности, и които са необходими за осигуряване на непрекъснатото и ефективно функциониране на тези активи.

По отношение на числителя, „СОФ Кънект“ разгледа всички оперативни разходи, като преките разходи, свързани с изплащане на заплати, обучение и други нужди от човешки ресурси, бяха изключени от анализа.

Анализът показва, че **79% от общата стойност на оперативните разходи** на „СОФ Кънект“ са свързани с **допустимите икономически дейности по Таксономията** за 2023 г. Сумата, покриваща тези дейности, е 13 601 583 лв.

Оповестяване по таксономията на ЕС

Икономически дейности (1)	Код (2)	Абсолютни експлоатационни разходи (3)	Пропорция на OpEx (4)	Критерии за съществен принос						DNSH критерии („Не вреди значително“)						Минимални предпазни мерки (17)	Пропорция, събрана с таксономията от общите операционни разходи, година N (18)**	Категория (позволяваща дейност) (20)	Категория (позволяваща дейност) (20)
				Смекчаване на изменението на климата (5)*	Адаптиране към изменението на климата (6)	Води (7)	Замърсяване (8)	Кръгова икономика (9)	Биоразнообразие и екосистеми (10)	Смекчаване на изменението на климата (11)	Адаптиране към изменението на климата (12)	Води (13)	Замърсяване (14)	Кръгова икономика (15)	биоразнообразие (16)				
Текст		лв.	%	%	%	%	%	%	%	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	%	д	т
А. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ПО ТАКСОНОМИЯ			79%																
А.1. Екологично устойчиви дейности (съгласувани с таксономията)																			
Неприложимо			0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%								0%		
Оперативни разходи за екологично устойчиви дейности (съгласувани с таксономията) (А.1)		0,00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	He	He	He	He	He	He	He	0%	0%	0%
А.2 Таксономично допустими, но не екологично устойчиви дейности (не са съобразени с таксономията дейности)																			
Операции по наземно обслужване във въздушния транспорт		1 385 603	8%																
Строителство на нови сгради		2 868 816	17%																
Придобиване и притежаване на сгради		6 102 494	36%																
Обновяване на съществуващи сгради		225 143	1%																
Поддръжка на пътища и магистрали		1 762 838	10%																
Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност		389 601	2%																
Компютърно програмиране, консултации и свързани дейности		598 531	3%																
Ремонт, обновяване и преработване		268 556	2%																
Оперативни разходи отговарящи на условията за таксономия, но не екологично устойчиви дейности (не съобразени с таксономията дейности) (А.2)		13 601 583	79%																
Общо (А.1+А.2)		13 601 583	79%																
Б. ТАКСОНОМИЯ-НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ																			
Оперативни разходи за Таксономично недопустими дейности		3 581 179	21%	* За целите на този илюстративен шаблон тази фигура показва: оборота на дейността, съобразен с таксономията / Общ допустим оборот на дейността, отговарящ на таксономията.															
Общо (А+В)		17 182 762	100%	** Оперативни разходи на дейността, съобразени с таксономията/Общи операционни разходи на															

* За целите на този илюстративен шаблон тази фигура показва: оборота на дейността, съобразен с таксономията / Общ допустим оборот на дейността, отговарящ на таксономията.

** Оперативни разходи на дейността, съобразени с таксономията/Общи операционни разходи на предприятието

Правен отказ от отговорност

Съдържанието на инструмента не разширява или променя по никакъв начин правата и задълженията, произтичащи от законодателството на ЕС, нито въвежда допълнителни изисквания към съответните оператори и компетентни органи. То не замества разпоредбите на Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852) и неговите делегирани актове, които ангажиментът трябва да следва. Целта на резултата от инструмента (Excel файл) е просто да даде поучителен пример за някои предприятия как да прилагат съответните законови разпоредби. Не може да се изключи, че таблицата в Excel не включва цялата информация, която едно предприятие може да трябва да докладва съгласно Регламента за таксономията на ЕС ((ЕС) 2020/852). Трябва да се отбележи, че настоящият образец все още не се отнася до актуализираните шаблони за докладване, включени в приложение V към Делегиран регламент (ЕС) 2023/2486 („Делегиран акт за околната среда“), който изменя Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178. За повече информация относно изискванията за качествено отчитане съгласно Таксономията на ЕС, моля, вижте Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 („Делегиран акт за оповестяване“).

Оповестяване по таксономията на ЕС

Анализ на съответствието

„СОФ Кънект“ не е извършил анализ на съответствието, така че дяловете от оборота, капиталовите (CAPEX) и оперативни (OPEX) разходи на компанията за 2023 г. включват дейности, описани в делегираните актове на Таксономията (допустими дейности), но не и екологично устойчиви, т.е. дейности, които са в съответствие с таксономията на ЕС. Следователно делът на дейностите, съобразени с Таксономията, е 0%.

„СОФ Кънект“ ще се съсредоточи върху създаването на пътна карта за привеждане в съответствие за по-нататъшен анализ и планиране на дейностите си спрямо изискванията на Таксономията на ЕС.

Общ коментар относно подхода за разглеждане: В нашия анализ на капиталовите (CAPEX) и оперативни (OPEX) разходи сме включили поддръжка и резервни части за оборудване, използвано в дейности, генериращи приходи, като наземно обслужване и други приходи от въздухоплаването, като допустими разходи. Като цяло оценяваме разходите въз основа на техния принос към конкретни икономически сектори.

Обобщена таблица : Таблицата по-долу показва дейността по таксономия и целите на таксономията, за които допринасят оборотът, капиталовите (CAPEX) и оперативни (OPEX) разходи на „СОФ Кънект“.

ТА No.	Таксономична дейност	Допустим оборот лв.	Допустими CAPEX лв.	Допустим OPEX лв.	Принос към целта на Таксономията
6.20	Операции по наземно обслужване на въздушния транспорт	165 790 176	3 044 481	1 385 603	Смекчаване на изменението на климата;
7.1/3.1	Строителство на нови сгради		1 285 051	2 868 816	Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата; Преход към кръгова икономика;
7.7	Придобиване и притежаване на сгради	30 402 181		6 102 494	Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата;
7.2/3.2	Обновяване на съществуващи сгради		7 504 464	225 143	Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата; Преход към кръгова икономика;
3.4	Поддръжка на пътища и автомагистрали		1 905 697	1 762 838	Преход към кръгова икономика;
7.4	Монтаж, поддръжка и ремонт на зарядни станции за електрически превозни средства в сгради (и паркоместа, прикрепени към сгради)		384 725		Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата;
2.3	Събиране и транспортиране на неопасни и опасни отпадъци		36 222		Преход към кръгова икономика;
7.3	Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност			389 601	Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата;
8.2	Компютърно програмиране, консултации и свързани с тях дейности		1 304 422	598 531	Адаптиране към изменението на климата;
1.2	Производство на електрическо и електронно оборудване		158 118		Преход към кръгова икономика;
8.1	Обработка на данни, хостинг и свързани дейности		136 318		Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата;
5.1	Ремонт, обновяване и преработване			268 556	Преход към кръгова икономика;
4.1	Производство на електроенергия чрез използване на слънчева фотоволтаична технология		99 605		Смекчаване на изменението на климата; Адаптиране към изменението на климата;
	Допустима сума	196 192 357	15 722 783	13 601 583	
	Допустими %	87%	86%	79%	
	Недопустима сума	28 361 968	2 558 243	3 581 179	
	Обща сума	224 554 325	18 281 026	17 182 762	

Глобален контекст

Глобален контекст

Тенденция	Въздействие
Развитие в Европейския Съюз	
REPowerEU план	За да постигне енергийна независимост от руските изкопаеми горива, ЕС въведе този план за пестене на енергия, диверсификация на доставките и ускоряване на въвеждането на възобновяема енергия. Преходът към отказ от руските изкопаеми горива доведе до нестабилност и увеличение на цените на горивата, което се отрази на оперативните ни разходи и затрудни дългосрочното планиране.
ReFuelEU сектор „Авиация“	Инициативата играе ключова роля в ангажимента на ЕС за справяне с изменението на климата чрез Европейската зелена сделка и планът „Подготвени за цел 55“. Инициативата се стреми да постигне целите на ЕС в областта на изменението на климата чрез насърчаване на използването на устойчиви авиационни горива (SAF). Призовава за постепенно увеличаване на SAF в горивния микс на всички полети, заминаващи от европейски летища, като се започне с минимум 2% SAF през 2025 г. и се увеличи до 70% до 2050 г. Като летищен оператор нашата роля е да улесним предоставянето на SAF, като осигурим необходимата инфраструктура за доставчиците на горива, за да може летище София да остане конкурентоспособно на разрастващия се пазар за SAF.
Таксономия на ЕС	Инструмент на ЕС за насочване на инвестициите към екологично устойчиви икономически дейности. Критериите за авиацията като преходна дейност целят да стимулират прехода от изкопаеми горива за реактивни двигатели към SAF, да насърчават нисковъглеродните авиационни дейности в областта на летищните операции, наземното обслужване и изграждането на инфраструктурата (например съхранението и доставката на SAF) и да поощряват замяната на по-стари, по-малко ефективни въздухоплавателни средства с нови модели, като по този начин подкрепят революционните технологии за намаляване на въглеродни емисии.
Схема за търговия с емисии (ETS) на ЕС за въздухоплаването	От авиокомпаниите се изисква да предадат квоти, равни на техните верифицирани емисии. Въпреки че схемата е пряко насочена към авиокомпаниите, свързаните с нея разходи и разпоредби косвено засягат летищните оператори, тъй като авиокомпаниите могат да прехвърлят разходите за закупуване на квоти към пътниците. Това може да повлияе на търсенето на въздушен транспорт, което потенциално ще се отрази на приходите на летищата. Като цяло се очаква ETS да доведе до увеличаване на разходите за енергия и материали, дори извън прилагането във въздухоплаването.
Механизъм за коригиране на въглеродните емисии на границите (CBAM)	Подобно на ETS на ЕС, CBAM налага въглероден данък върху вноса на определени стоки от тежката промишленост извън ЕС. CBAM има за цел да предотврати изместването на въглеродни емисии, като възпира преместването на производството извън ЕС, за да се избегне плащането на квоти за емисии. Цената между CBAM и ETS на ЕС ще бъде синхронизирана, а вносителите ще бъдат финансово задължени от 2026 г. Това ще доведе до по-високи оперативни и строителни разходи за „СОФ Кънект“, особено във връзка с построяването на Терминал 3 към края на десетилетието.
Глобално развитие	
Схема за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване (CORSIA) на Международната организация за гражданска авиация (ICAO)	Целта е да постигне въглеродно неутрален растеж в международната авиация в сравнение с 2019 г., като позволи на авиокомпаниите да компенсират емисиите си чрез закупуване на компенсации от проекти, които намаляват или премахват емисиите на парникови газове. Схемата допълва другите елементи от предложените от ICAO мерки (Basket of Measures), като компенсира количеството емисии на парникови газове, които не могат да бъдат намалени чрез използването на технологични и оперативни подобрения и SAF. Схемата се прилага за международни полети от и до 126 държави и ще остане доброволна до 2027 г. Подобно на други пазарни инструменти като ETS на ЕС, CORSIA може да доведе до промени в търсенето на въздушен транспорт, което би могло да повлияе на приходите на „СОФ Кънект“.
Дългосрочна амбициозна цел (LTAG) на ICAO за международното въздухоплаване	През 2022 г. 41-вото събрание на ICAO прие за цел международната авиация да постигне нулеви нетни въглеродни емисии до 2050 г., в съответствие с температурната цел на Парижкото споразумение. Въпреки че CORSIA не налага специфични цели за намаляване на емисиите за държавите, това е основоположен етап за бъдещето на авиацията и служи като важно изявление за посоката и ангажимента на индустрията за справяне с нейното въздействие върху околната среда.

УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративно управление

Акценти

- Вече са **създадени необходимите** структури и системи **за трансформацията**.
- Всички **политики са финализирани** до Q3 2023.

Нивото на отчетност на членовете на борда по отношение на ESG темите:	Надзорът от страна на управителния съвет върху ESG представянето включва:
Ние гарантираме, че съществените ESG въпроси се обсъждат от Управителния съвет поне веднъж годишно.	Задаване на ясни ESG цели и стратегия
Идентифицираме външен експертен опит в областта на ESG, като например консултанти или одитори.	Надзор и проследяване на ESG ефективността
	Управление на рисковете, свързани с ESG
	Интегриране на ESG в корпоративната стратегия
	Ангажираност на заинтересованите страни и прозрачна комуникация
	Осигуряване на точна и прозрачна ESG отчетност
	Адаптиране и непрекъснато подобряване на усилията към ESG

Напредък за 2023 г.

Правният ни екип извърши концесионните дейности в съответствие със законодателството, Ръководството за управление и експлоатация на летището, Концесионния договор, Добрите индустриални практики, одобрения генерален план и всички договори с държавни потребители. Предприети са мерки за осигуряване на съответствие, включително приемане на няколко вътрешни процедури. Примерите включват:

- Процедура по издаване, преиздаване и съхранение на лицензи и разрешителни на „СОФ Кънект“ АД;
- Процедура за извършване на задължителни уведомления по Концесионния договор;
- Процедура за съгласуване на летищни и строителни договори;
- Процедура относно осигуряването на задължителните застраховки, които трябва да поддържа Концесионера, съгласно Концесионния договор;
- Процедура за наблюдение на статуса на приемливост на банките-издатели на гаранции за изпълнение съгласно Концесионния договор;

Също така успешно въведохме процедури за управление на договорите през 2023 г., които оптимизираха процесите, повишиха прозрачността и подобриха спазването на договорните задължения.

Бъдещи перспективи

В подкрепа на екипа си за управление на проекти, сега разработваме методология за управление на проекти.

В момента използваме обща рамка за управление на договорите, но през следващите години ще се съсредоточим върху разработването на управленски подход, който обхваща пълния жизнен цикъл на договорните отношения, включвайки процедура относно уреждането на спорове, свързани с изменения на договори.

УПРАВЛЕНИЕ

Бизнес етика и антикорупция

Акценти

- Поредна година с **0 инцидента, свързани с корупция**. Този брой включва и случаи с подизпълнители.

Напредък за 2023 г.

Развиване на системата за **вътрешни политики**: създаден е интранет модул, съдържащ всички вътрешни политики, които вече са достъпни за всички служители по всяко време.

Въвеждане на **ESG въпросник в тръжната документация** – ESG въпросите се попълват от участниците в търга, а техните отговори и друга подходяща документация преминават през дирекция „ESG“ за преглед.

Надлежна проверка на бизнес партньори – определили сме набор от стандартни клаузи, включително спазване на концесионния договор и договорите с кредитори. Неспазването им се равнява на неизпълнение и може да доведе до прекратяване на отношенията. Проверката обхваща и всички политики на банките, включително борбата с корупцията и ESG.

Инструмент за подкрепа на прилагането на Политиката за борба с измамите, подкупите и корупцията: Създаден е регистър на подаръците, който да служи като информационен инструмент за смекчаване на рисковете, свързани с корупция, подкупи и неетични практики. Той включва подробности за видовете и стойността на приемливите подаръци.

Системата за подаване на сигнали за нередности е структурирана така, че да предоставя на служителите и външните страни поверителен и сигурен канал за докладване на всякакви етични опасения или нарушения, с които могат да се сблъскат. Сигнали могат да подават и външни партньори на сайта на „СОФ Кънект“.

Мениджър по съответствията: **Създадохме система по съответствие** и назначихме мениджър по съответствията. Обхватът на отговорността му включва спазване на етичния кодекс, преглед на докладите, надлежна проверка на страните по договорите ни и поддържане на системата за вътрешните норми. Мениджърът по съответствията докладва на главния изпълнителен директор, а с решение на Управителния съвет – правният отдел го подкрепя. Освен това мениджърът по съответствията докладва на Комитета по одит и риск и занапред ще провежда обучения спрямо етичния ни кодекс.

Бъдещи перспективи

В момента се въвежда софтуер за надлежна проверка за бизнес партньори – програмата има за цел автоматично да проследява корупционните рискове и да проверява партньорите ни спрямо санкционни списъци. Това решение ще даде възможност за по-бърза проверка преди започване на договорни преговори и отношения.

ИКОНОМИЧЕСКИ

Сигурност и безопасност на полетите

Акценти

- За да гарантираме по-висока ефективност и качествено изпълнение на дейностите, **разграничихме дирекциите „Безопасност“ и „Управление на летателното поле“**, като дирекция „Безопасност“ работи независимо, за да осигури съответствие.
- Практиките за сигурност на летище **София** са успешно приведени в съответствие с **правилата на Шенген, законодателството на ЕС и националното законодателство**.
- Внедрихме **система за оценка на представянето**, която обхваща всички служители, отговорни за сигурността.

Напредък за 2023 г.

Безопасност

Гордеем се с нашите мерки за безопасност, които предотвратяват инциденти, водещи до загуба на живот и нараняване.

- Проведохме пълномощно аварийно обучение с външни участници като Червения кръст, общинските власти, центровете за медицинска помощ, общинските противопожарни служби и службите за спешна медицинска помощ. Най-скорошното упражнение от този вид беше проведено преди COVID-19, съгласно регулаторните изисквания.
- Управлението на промените включва оценка на последиците за безопасността от значителни промени в инфраструктурата или процедурите. От етапа на планиране и разработване дирекция „Безопасност“ участва в изучаването на потенциалните ефекти от тези промени върху безопасността на полетите, което е неразделна част от изпълнението на нашия инвестиционен план.
- Въведохме ДНК проби за идентифициране на видове птици, които се сблъскват със самолетите. Този процес подпомага анализа на риска чрез определяне на потенциалните щети и вероятността от инциденти. Извършва се специализиран лабораторен анализ за идентифициране на конкретния вид птица и се предприемат мерки въз основа на нивото на риск за вида. Всеки сблъсък се анализира задълбочено в съответствие с насоките на Агенцията за авиационна безопасност на ЕС (EASA), а видовете се категоризират в матрица на риска.

Успешно преминахме одити от авиокомпаниите и изпращаме годишни доклади до главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, за да гарантираме спазването на нормативните изисквания.

- В нашия авиационен учебен център провеждаме редовно професионални обучения за всички служители, включително мениджъри. Това гарантира, че нашият екип е винаги в крак с най-новите процедури и стандарти за безопасност. Темите за обученията за отдела по безопасност включват:
 - Човешки фактори - Модул 2 (Напреднали)
 - Експлоатация на превозното средство, модул I, управление на перона
 - Експлоатация на превозни средства, модул II, управление на безпилотни летателни апарати с артилерийско въоръжение
 - Система за управление на безопасността
 - Аварийно спасяване

Сигурност

Като част от нашия генерален план за сигурност, на Терминал 2 са инсталирани електронни портали за контрол на бордни карти, което допринася до по-бързо преминаване на пътничеството и намалява времето, което пътниците прекарват на контролно-пропускателните пунктове за сигурност.

• Разделяне на зони и подобрения в сигурността:

- Летището е предприело значителни стъпки за повишаване на сигурността. Страна „земя“ и страна „въздух“ са разделени, за да се осигури контролиран достъп до зоната за сигурност на летище София.
- Избран е подизпълнител за изграждане на система за сигурност специално за демаркираната зона VIP-A.
- Системата за видеонаблюдение на летището непрекъснато се актуализира, за да се постигне максимално покритие в нашите съоръжения и да се намали рискът от инциденти.
- Стриктно се спазват изискванията на МВР и Държавна агенция „Национална сигурност“.
- Миналата година приблизително **80 камери** бяха подменени или добавени, което засили възможностите за наблюдение.

• Мотивационна система и проверки на качеството:

- Въвеждането на нова мотивационна система за служителите по сигурността даде положителни резултати. Качеството на проверките за сигурност на пътниците се подобри.

ИКОНОМИЧЕСКИ

- Скорошната проверка на Европейската комисия потвърди, че практиките за сигурност на летище София са в пълно съответствие както с европейското, така и с националното законодателство.
- Заслугата е на специализирания персонал на отдел „Сигурност“ и ръководството на „СОФ Кънект“, които осигуриха основно обучение за повишаване на квалификацията на летищните служители.
- **Мерки за съответствие с изискванията на Шенген:** за да се отговори на шенгенските разпоредби, са въведени специфични мерки за сигурност:
 - **Допълнително оборудване за сигурност на Терминал 1:** на западната порта на Терминал 1 е инсталирано ново рентгеново оборудване за багаж и проверка на течности. Тази модернизация е следствие на прогнозата за увеличаване на трафика на пътници и екипажи след влизането на България в Шенгенското пространство.
 - **Разделяне на зоните за пристигане и заминаване:** и двата терминала вече имат отделни зони за пристигане и заминаване. Коридорите и специалните зони гарантират, че пътниците, заминаващи от или пристигащи в Шенгенското пространство, са отделени от тези, които пътуват до или от дестинации извън Шенген.
- **Обучение:** персоналят по сигурността в обучен в нашия авиационен център за обучения на следните теми:
 - Човешки фактор
 - Система за управление на безопасността
 - Безопасен превоз на опасни товари по въздуха
 - Модул 2 Основно обучение
 - Модул 3 А – Проверка на пътници, ръчен багаж и превозвани артикули
 - Модул 3 – Ръчно претърсване на пътници и багаж
 - Модул 6 – Проверка на превозното средство
 - Модул 7 – Контрол на достъпа
 - Модул 12 – Проверка на товари и поща
 - Модул 14 – Ръководител
 - Модул 15 – Ръководител

Бъдещи перспективи

- Ние приоритизираме подобренията, свързани с безопасността в зоните на перона и пистата, включително нови строителни обекти, и инсталираме нови огради и осветени бариери.
- Ще инвестираме в автоматизация, за да повишим ефективността на летищните операции: например инсталиране на електронни портали и рентгеново оборудване, увеличаване на броя на лентите за проверка на ръчния багаж от 6 на 11 на Терминал 2.
- През 2024 г. ще надградим процеса на проверка на регистрирания багаж, целейки по-висок капацитет, сигурност и качество на услугите. Това включва нова система за проверка на пътниците и регистрирания багаж при заминаване, като машините за откриване на експлозивни отговарят на стандарт 3.1 на Европейската конференция за гражданска авиация (ECAC).

ИКОНОМИЧЕСКИ

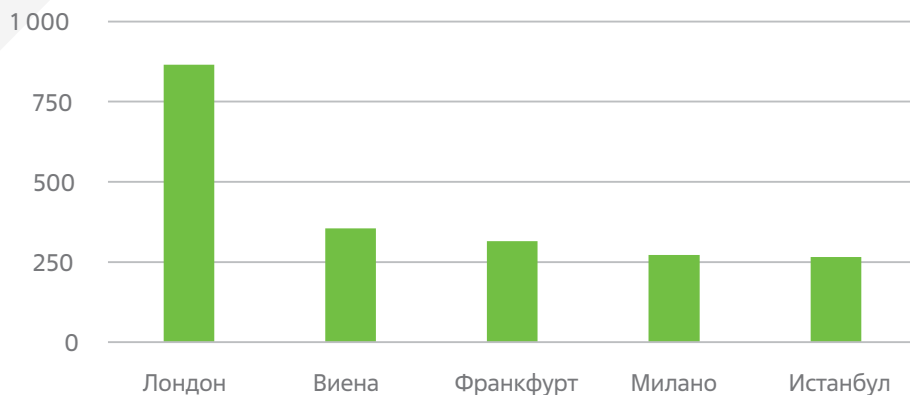
Увеличение на трафика и разширение на дейността

Акценти

- Броят на пътниците продължи да расте и достигна **20% увеличение** в сравнение с 2022 г., **надминавайки нивата отпреди пандемията**.
- 6 нови авиокомпани** започнаха да оперират на летището, което представлява **20% увеличение** в сравнение с 2022 г.
- 28 нови дестинации**, обслужвани от летище София

Напредък за 2023 г.

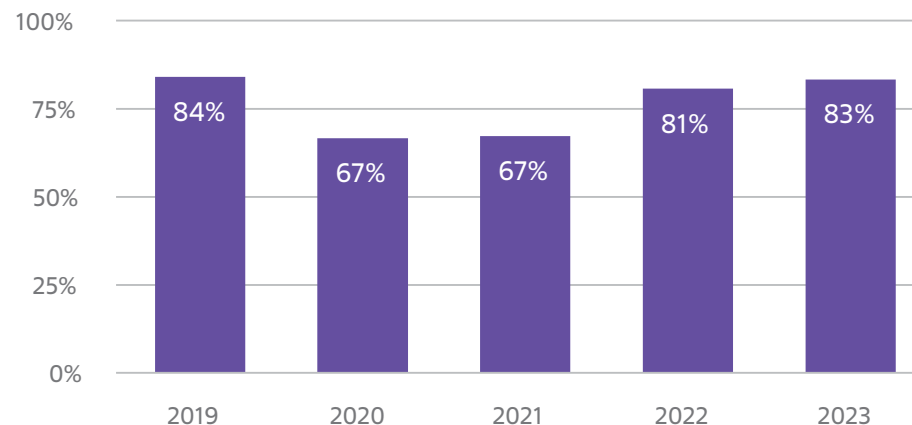
Топ 5 дестинации по пътници
(общо пристигащи + заминаващи в хиляди)

Фигура 2. Топ 5 дестинации по брой пътници отпътували и пристигнали на Летище София.

Въпреки загубата на важни пазари като Русия, Украйна, Израел, Палестина и някои съседни страни заради геополитически конфликти, летище София се върна към нивата на трафик през 2019 г. преди пандемията, като проследяваме и малък ръст както на самолетодвиженията, така и на пътническия трафик. Авиационната индустрия е свидетел на консолидация и увеличаване на нискотарифните превозвачи, за да отговори на търсенето на бюджетни полети на къси разстояния. Наблюдаваме значително увеличение от 1,2 милиона пътници през 2023 г. в сравнение с предходната година, като надминаваме нивата от 2019 г. и достигаме общо 7 208 987 пътници. Около 60% от авиокомпаниите, опериращи на летище София, вече са нискотарифни превозвачи, което отразява значителното преминаване към по-достъпни възможности за пътуване в световен мащаб. Летището също така приветства нови модели самолети като Boeing 737 MAX и Airbus 321 NEO, които отделят по-малко емисии и шум. За повече информация относно намаляването на шума вижте глава „Шумово замърсяване“.

Коефициент на натоварване на пътническите полети

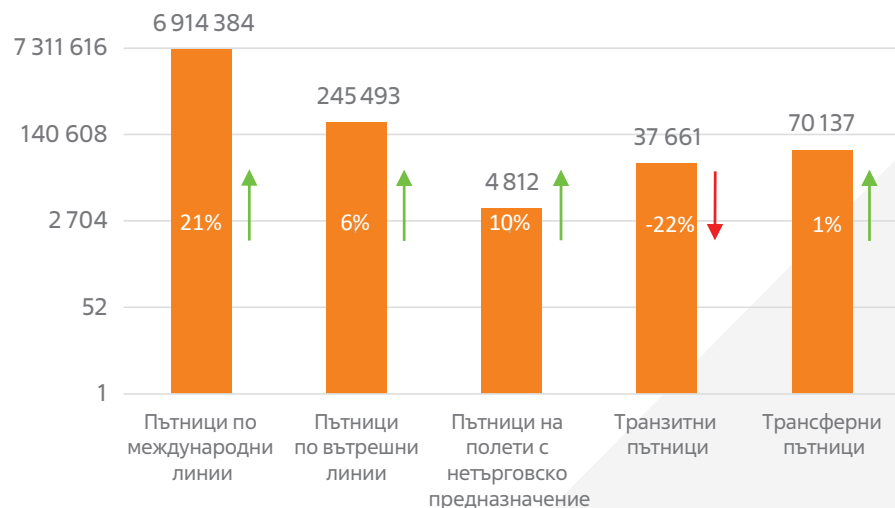

Фигура 3. Среден коефициент на натоварване на пътническите полети на летище София

ИКОНОМИЧЕСКИ

Брой пътници по тип за 2023 г. и процентна промяна спрямо 2022 г.

Фигура 4. Тенденции в пътничкопотока на летище София през 2023 г.

По отношение на дестинациите летище София добави 28 нови, с което общият им брой достига 113. Това включва нови маршрути до непокрития досега скандинавски регион и множество нови сезонни дестинации. Летището също така приветства шест нови авиокомпани.

Наблюдаваме и стабилно увеличение на средния коефициент на натоварване на полет, почти достигайки нивата отпреди пандемията. Пътуването с пълен самолет намалява емисиите на пътник, което допринася за постигането на нашите екологични цели.

Бъдещи перспективи

На път сме да постигнем целта си от 8,2 милиона пътници до 2026 година. В дългосрочен план предвиждаме стабилно и постепенно увеличаване на пътниците.

ИКОНОМИЧЕСКИ

Оперативна ефективност

Акценти

„Успешно реструктурирахме оперативния център и установихме ясни отговорности. Екипът се адаптира благополучно към промените и сега работим по-добре.“

Александър Колев,
директор „Управление на летателното поле“.

„Подобрихме ефективността на служителите, като обединихме няколко отдела в един.“

Хуан Рамон Матас Себастья,
главен оперативен директор

Напредък за 2023 г.

Бяхме подготвени за Шенгенското пространство:

След обявяването на присъединяването на България към Шенген през декември 2023 г. въведохме значителни промени в процедурите и в инфраструктурата в ограничен период от време. Започнахме да адаптираме инфраструктурата в началото на 2023 г., което ни позволи да се подготвим навреме и да съсредоточим усилията си върху процедурните промени, необходими преди България да премахне въздушните си граници на 31 март 2024 г. Преходът беше съвместно усилие, включващо различни екипи: покупки и тръжни процедури, техническа, гранична полиция, операции, финанси и други вътрешни и външни заинтересовани страни.

За да отговорим на новите разпоредби, движението във и извън Шенгенското пространство трябваше да бъде реструктурирано, което предизвика реорганизацията на различни аспекти на нашата дейност, включително обработката на стоки, управлението на служителите, обслужването на пътници и транспортни средства. Въпреки предизвикателствата, нашият екип управляваше успешно прехода, демонстрирайки адаптивност и ангажираност към това да бъдем основен транспортен портал за България и да носим ползи за свързаността, бизнеса и културата в страната.

Успешно установихме нови процеси за ключови дейности в дирекция „Управление на летателното поле“. Някои от основните ни постижения включват:

Снегочистване: Планът за снегочистване беше актуализиран, за да се подобри ефективността. Много от машините бяха в лошо състояние и претърпяха ремонт в сервиза ни.

Контрол на птиците и дивата природа: Като се има предвид близостта на летището до водни обекти, контролът на птиците и дивата природа е значителен проблем. Създадохме усъвършенствани методи за идентифициране на видовете птици, претърпели сблъсък със самолет. Тези данни позволяват на „СОФ Кънект“ и авиокомпаниите да определят кога е настъпил сблъсъкът, да извършат анализ на риска и да установят смекчаващи мерки. Нашите практики са одитирани и високо ценени от авиокомпаниите. За да подобрим допълнително възможностите си, придобихме два специализирани автомобила за борба с птиците, оборудвани със специализирана техника.

Електрификация на наземните превозни средства: Миналата година добавихме три електрически автомобила към нашия автопарк за маршалинг на самолети и операции „follow me“. Това е част от нашия ангажимент за намаляване на въглеродните емисии.

Спешна медицинска помощ: В допълнение към нашата вътрешна служба за бърза помощ, сключихме нов договор с компания, която осигурява медицински персонал за спешни случаи. Това гарантира бърза медицинска помощ в случай на спешност.

Пространството на екипа: В отговор на организационните промени изградихме нови помещения за екипа на „Управление на летателното поле“. Това не само повишава увеличени брой служители, но и осигурява комфортна работна среда.

ИКОНОМИЧЕСКИ

Обучение: В нашия авиационен учебен център се провеждат редовни обучения за всички служители, включително мениджъри. Това гарантира, че нашият екип е винаги в крак с най-новите процедури и стандарти за безопасност. Темите на обучението включват:

- Маршалинг на самолети
- Инспекции на състоянието на летателното поле
- Безопасен превоз на опасни товари по въздух
- Система за управление на безопасността – СУБ
- Човешки фактори
- Операции на превозното средство, модул I, управление на превозно средство на перона
- Операции на превозното средство, модул II, управление на превозното средство в зоната за маневриране
- Аварийно спасяване

Управление на риска

Като се имат предвид присъщите рискове от поддържането на оперативните дейности на летището, започнахме да систематизираме рисковете, за да гарантираме, че няма да има пренебрегнати такива – това е нов процес, който се оказва особено полезен. Структурираното управление на риска позволява на екипа да идентифицира конкретни рискове, да разработи мерки и практики за смекчаването, както и да наблюдава резултатите. Нашият софтуер за управление на риска предоставя редовни напомняния за проследяване на прилагането на практиките за смекчаване, като допълнително подобрява възможностите ни за управление на риска. Този систематичен подход допринася значително за безопасността и ефективността на нашите операции.

За повече информация относно управлението на риска, вижте нашият [Доклад за стратегията и управленския подход](#) ➤.

Описание на риска	Първоначална оценка на риска	Оценка на остатъчния риск	Мерки за смекчаване на последиците
Потенциална невъзможност да се завършат инициативите в срок, поради липса на установена процесна карта за създаване на стратегически проекти	8	2.5	• Определяне на ключовите етапи и включването им в процедурата на Оперативния комитет по стратегия • Създаване на процесна карта за планиране

Бъдещи перспективи

Планираме да актуализираме и адаптираме процедурите, свързани с оперативните дейности, в съответствие с новата ни организационна структура. Това ще гарантира, че нашите дейности продължават да протичат гладко и ефективно.

Обявихме процедури за избор на изпълнител за обновяване на системите ни за управление на летищните операции (Airport Operations Management Systems (AOMS)). Тези системи са разделени на четири отделни категории, всяка със собствен търг, за да се гарантира, че избираме най-добрия доставчик за всяка конкретна нужда:

- База данни за летищните операции (AODB): В момента оценяваме техническите и финансовите аспекти на офертите. AODB ще бъде гръбнакът на операциите и ще съдържа цялата полетна информация, включително полетни разписания, разпределения на гейтовете, товарни багажни клетки, лентите за получаване на багаж и други. Тази база данни ще предава информация до пътническия терминал и ще издава фактури за летищни такси въз основа на оперативна информация. Съществуващата вътрешна AODB е остаряла, а новата система ще бъде в съответствие с използваните от други летища от най-висок клас. Също така обмисляме интегрирането на системи за наземно обслужване като част от AODB.
- Система за пътници с намалена подвижност (PRM): Във финалния етап на преговори сме, подизпълнителят и системата са избрани. PRM ще поддържа списък на пътниците, които се нуждаят от специална помощ, и ще спомага организацията на служителите, които се грижат за тези пътници. PRM ще е свързана с AODB и от нея ще получава информация за полетите.
- Система за слот координация: Тази система, за която договорът е подписан и трябва да бъде приложена през 2024 г., ще обработва всички заявки от авиокомпаниите за опериране на летището. Ще проверява наличността на слотове, ще анализира, обработва и изпраща информация до AODB, за да осигури безпроблемни операции при пристигане.
- Товарни системи: В момента преговаряме за договори за система, която ще подпомага всички товарни дейности. Системата ще получава информация за полетите от AODB и ще проследява движението на товарите в единна база данни.

Ще започнем внедряването на тези системите през 2024 г. с цел да приключи до края на 2025 г., за да намалим значително ръчния труд и да автоматизираме процесите с данни в реално време. Системите ще подобрят оперативната ни ефективност чрез усъвършенстване на координацията, комуникацията и ефективността на служителите, като същевременно поддържат оперативна непрекъснатост и осигуряват висококачествено преживяване на пътниците.

ИКОНОМИЧЕСКИ

Дигитализация и технологии

Акценти

- Създадохме сървис деск платформа и успяхме да отговорим на 1482 ИТ заявки.
- Продължаваща стратегическа трансформация на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) в множество бизнес системи – системи за управление на летищните операции; планиране на ресурсите на предприятието; система за управление на човешките ресурси; интеграция на облачни технологии; модернизация на ИТ сигурността.

Напредък за 2023 г.

При стартирането на концесионния ни договор през 2021 г. „СОФ Кънект“ наследи летище с остаряла ИТ инфраструктура, ограничени ИТ услуги, неефективни ръчни процеси и с неспособност за напасване към нуждите на бизнеса и клиентите. Оттогава инвестирахме значително в оптимизация на дейностите в различните отдели и наемането на персонал, за да отговорим на нуждите ни за подобряване на информационните системи. Продължихме работата по генералния план за ИКТ, който беше одобрен от Надзорния съвет. Успешно представихме нови системи за управление на летищните операции (AOMS), също продължаваме въвеждането на система за планиране на ресурсите на предприятието ни (ERP), система за управление на човешките ресурси (HRMS), облачна интеграция чрез портфолиото от продукти на Microsoft Azure. Модернизираме и ИТ сигурността според законодателните изисквания и добрите бизнес практики.

Бъдещи перспективи

След актуализациите на дигиталната ни опорна инфраструктура и администраторската/бизнес система, планове ни за следващите 12 месеца включват основна трансформация на системите, поддържащи оперативните ни дейности и обслужването на пътници. Досега бяхме фокусирани върху стабилността и оптимизирането на вътрешните процеси, а занапред ще се съсредоточим върху използването на дигитални решения за бизнес анализи насочени към подобряване на обслужването на клиенти, като същевременно гарантираме актуална и сигурна дигитална инфраструктура.

СОЦИАЛНИ

Клиентско преживяване

Акценти

Пътническо преживяване:

Подобрихме резултата си за качество на летищните услуги (ASQ).

Излитащи:

Възложихме разширяването на паркинг пространството, заедно с обновяването на съществуващия покрит паркинг към Терминал 2.

Пристигащи:

Възложихме летищните таксиметрови услуги и тези за автомобили под наем на нови оператори.

На летището:

Завършихме монтажа на най-модерните системи за проверка и обработка на багажа.

Търговски:

Завършихме 1 800 м² безмитна търговска зона и модернизиране на магазините за храни и напитки, ресторанти и барове.

Увеличихме приходите от продажби и повишихме оперативната си печалба за всички търговски услуги.

Напредък за 2023 г.

През последната година постигнахме значителен напредък в подобряването на целия цикъл на пътническото пътуване.

Започвайки от резервациите и с цел да увеличим броя на пътниците ние работим за повишаване на ангажираността на клиентите с летището. Затова **разработихме специализирана стратегия за социални медии** и сега развиваме присъствието си в [LinkedIn](#) (фокусирайки се върху бизнес новините) и Facebook (фокусирайки се върху ангажираността на клиентите, включително въпроси и обратна връзка). Освен това в уебсайта на летището вече има нова търсачка за билети ([sofia-airport.eu](#)). Задвижвана от международно известната компания за туристически технологии Kiwi.com, търсачката позволява на пътниците да избират не само директни полети, но и уникални маршрути до всяка дестинация в света, съчетавайки както традиционни, така и нискотарифни авиокомпаниии. Но-

вата платформа допълва съществуващите услуги на туристическа агенция летище София. Ние също непрестанно работим, за да предложим нови и ценни възможности на нашите пътници, а през последната година добавихме множество нови дестинации към нашата оферта, например Рига (Латвия), Хелзинки (Финландия), Родос (Гърция), Анталия (Турция) и Ереван (Армения).

За заминаващите пътници летището продължава да подобрява капацитета и качеството **на съоръженията** си за паркиране, като вече са договорени 3 временни и 1 постоянен открит паркинг, както и обновяването на съществуващия покрит паркинг на летището в Терминал 2. В резултат на това Терминал 2 на летище София ще разполага с общо около 1 900 паркоместа. Освен това ще бъде въведена система за управление от първо лице, която ще позволи на пристигащите шофьори да оставят или вземат пътници, без да се налага да чакат на опашка.

За пристигащите пътници миналата година завършихме търг за нов летищен таксиметров оператор. Като част от дългосрочния ни ангажимент за устойчиви

СОЦИАЛНИ

вост, новият ни доставчик на таксиметрови услуги трябва да използва превозни средства от клас Евро 5 и последващите го и да осигурява най-малко 5% от месечните таксиметрови пътувания с електрически превозни средства до 2025 г. (нараствайки до 10% една година по-късно). Това е в допълнение към редица удобства за пътниците, включително опции за безкасово плащане, 24/7 обслужване и максимално време за изчакване от 5 минути.

За чекиране, сигурност и получаване на багаж завършваме инсталирането на осъвременена система за проверка на багажа, която ще може автоматично да открива експлозиви в регистрирания багаж, което допълнително засилва ангажмента ни за безопасност и ефективност. Въвежда се и нова система за обработка на багажа, която драстично ще ускори придвижването на регистрирания багаж от чекирането му до заминаващите самолети и от пристигащите полети до лентите за получаването му. В допълнение към съществуващите услуги за чекиране на гишета с персонал, новата система за обработка на багаж ще позволи пълно самообслужване (самостоятелно подаване на багажа) при предварителното чекиране за полет. В крайна сметка новата система за обработка на багаж ще има капацитета да обработва не само движението на багаж от Терминал 2, но и целия трафик от почти 70-годишната сграда на Терминал 1, като част от дългосрочния ни стратегически план за трансформация. Други инвестиции ще удвоят броя на гишетата за регистрация и ще увеличат броя на лентите за сигурност и граничен контрол.

Магазини, заведения за хранене и удобства

5-звездното преживяване на пътниците включва не само ефективни летищни операции, но и достъп до разнообразни и висококачествени възможности между полетите. През изминалата година инвестирахме сериозно в разширяването на избора от специализирани магазини, предлагани на летището, с нова търговска зона с площ от 1 800 м², която бе открита през април 2024 г., в партньорство с AVOLTA – водещ световен летищен ритейлър. Също така напредваме по проекта за нова специална зона за хранене, която ще заема площ от 3 700 м². Първата фаза на този проект ще бъде финализирана през първото тримесечие на 2025 г. Междувременно на Терминал 2 бяха въведени множество мобилни опции за храна и напитки. Постигнахме значителен успех в оптимизирането на търговските услуги на летище София, увеличавайки приходите и превръщайки всички услуги в положителна оперативна печалба (EBITDA), като същевременно отговаряме на съответните международни стандарти.

Оплаквания и отговор на жалби

През 2023 г. обработихме общо около 1 160 жалби, сигнали, коментари, искове и общи запитвания. Те най-често включват оплаквания, свързани с услуги за наземно обслужване на трети страни, връщане на багаж, сигурност на багажа и паспортен контрол, както и въпроси относно паркиране, изгубени вещи, необходими пътнически документи и забранени предмети.

Бъдещи перспективи

Нашият ангажимент да бъдем 5-звездно регионално летище е подкрепен от дългосрочна инвестиционна програма, надхвърляща 600 милиона евро до края на нашата концесия. Всички инвестиции в крайна сметка са насочени към подобряване на клиентското преживяване, така че да се гарантира дългосрочният устойчив растеж на летище София. До края на 2025 г. ще бъдат реализирани 150 млн. инвестиции – с 2/3 повече от необходимото по концесионния ни договор. Към 2030 г. ще завършим реконструкцията на сегашната сграда на Терминал 2, която ще поеме и полетите от остарелия Терминал 1. Освен това се стремим да пуснем в експлоатация изцяло нов Терминал 3.

СОЦИАЛНИ

Напредък за 2023 г.

Създаването на здравословна и безопасна среда за работа е наш основен приоритет. Ние защитаваме служителите си и се стремим да предотвратяваме злополуки чрез прилагане на строги протоколи за безопасност, провеждане на редовни обучения, оценяване на риска и спазване на законовите разпоредби. Насърчаваме култура на безопасност, подтиквайки служителите активно да допринасят за безопасна работна среда. Здравите служители са продуктивни служители.

На територията на летището работят множество подизпълнители, всички те се съобразяват с изискванията на ISO системата и са договорно задължени да спазват чл. 18 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Всички служители имат допълнително здравно осигуряване и преминават ежегодни медицински прегледи. Предоставено им е работно облекло и лични предпазни средства, които отговарят на съвременните стандарти за безопасност. Също така създадохме Седмица на здравето на служителите, за да популяризираме грижата за себе си сред нашите екипи.

За съжаление, злополуките със загуба на работно време се повишиха, затова и оставаме още по-отдадени на прилагането на системата за управление на здравето и безопасността с цел нула злополуки. 10% от възнаграждението на ръководството на „СОФ Кънект“ (висш мениджмънт и средно ниво на управление) зависи от постигането на тази цел.

Приоритизирахме намаляването на процента на отсъствията на служителите и създадохме мотивационна система, която даде значителни резултати.

Бъдещи перспективи

Целта ни е да намалим до минимум процента на отсъствията, като поставим еталон, отразяващ нашия ангажимент за поддържане на продуктивна и ангажирана работна сила.

По отношение на безопасността на работното място целта ни за 2024 г. е да намалим трудовите злополуки. Планираме да установим ясни и измерими ключови показатели за ефективност, които ще ръководят усилията ни за подобряване на протоколите и практиките за безопасност. Нашата амбиция е не само да отговорим на бизнес стандартите, но и да ги надминем, превръщайки се в пример за безопасност в нашата индустрия.

Здраве и безопасност на служителите

Акценти

- **95%** от служителите са преминали **обучения по здравословни и безопасни условия на труд**.
- Всички наши служители и подизпълнители, които работят на територията на летището, са обхванати от **система за управление на здравето и безопасността при работа**.

СОЦИАЛНИ

Управление и развитие на талантите

Акценти

- Всички мениджъри и всички служители на дирекция „Сигурност“ са в обхвата на процеса за оценка на представянето.
- Всеки служител преминава през обучения средно по 25 часа годишно.
- Повече от 60% от служителите са преминали обучение по различни теми.
- Актуализирахме системата за допълнителни придобивки.

Напредък за 2023 г.

Нашата трансформация е фокусирана върху пет ключови области: въвеждане на политики, здравословни и безопасни условия на труд, управление и оценка на представянето на служителите, допълнителни придобивки и обучения. Положихме здрава основа за тази промяна, като внедрихме усъвършенствана ERP система за управление на човешките ресурси, започвайки с модул за заплати. Тази система спомага не само по-бързо изпълнение на всички дейности, свързани с управление на човешкия капитал, но и намалява времето и грешките, допускани при ръчно изпълнение на процеси.

Всички политики и процеси, които обещахме през изминалия период на докладване през 2022г., вече са въведени и в сила. След като установяването на фирмените ни политики доведе до завишена яснота и целенасоченост за екипите, ние решихме да разширим обхвата им, включвайки и подизпълнителите на „СОФ Кънект“. Също така успешно създадохме вътрешна оперативна структура за набиране на персонал и подобряване на ефективността.

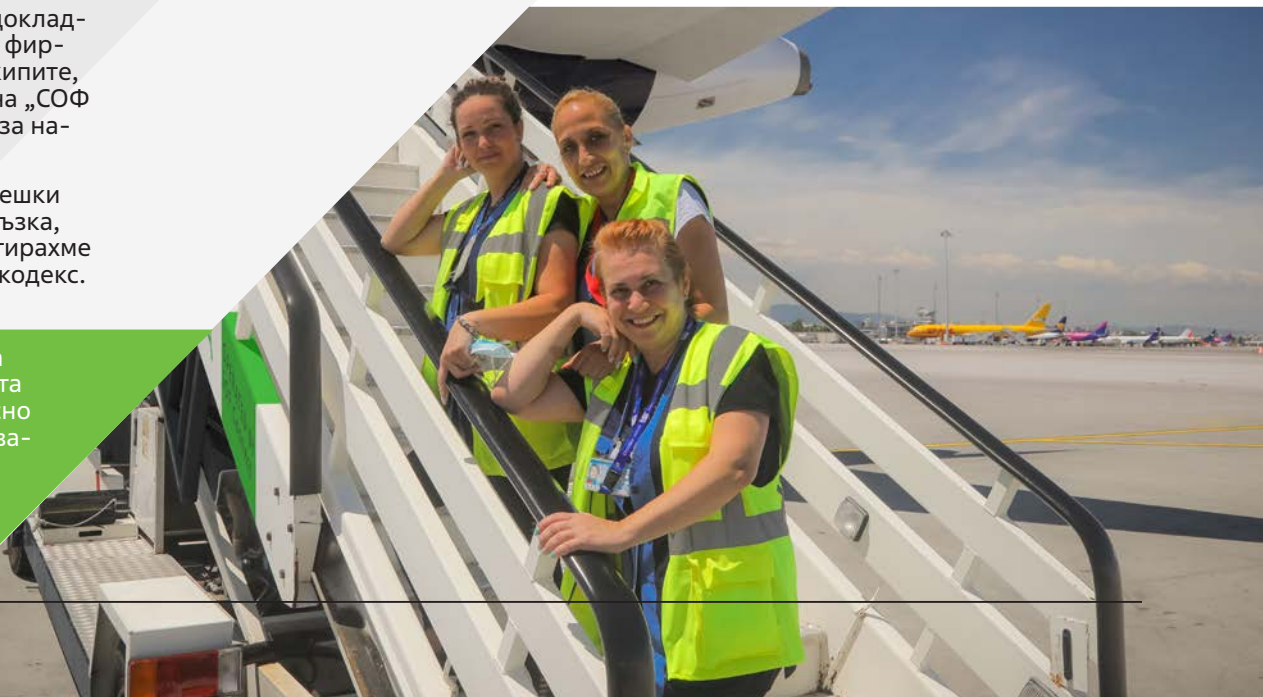
За да укрепим разбирането на политиките ни за социални дейности и човешки ресурси, както и за да насърчим ползването на каналите ни за обратна връзка, проведохме обучителни сесии със служителите и ръководството ни. Стартирахме и разяснителна кампания за запознаване на служителите с нашия Етичен кодекс.

- В съответствие с Етичния кодекс, „СОФ Кънект“ в момента създава нова оперативна структура, която да контролира координацията на системата за обработка на сигнали и справяне с неправомерно поведение, съгласно Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.
- С цел непрестанен достъп до информация, ние създадохме вътрешна интранет система, достъпна за всички служители, която съдържа всички политики и процедури на „СОФ Кънект“.

Управление на ефективността

Въведохме процес за оценка на представянето, който оформя кариерния път на служителите ни, както и спомага това да ги задържим. Процесът включва индивидуална работа с всеки служител за определяне и постигане на техните цели, което допринася за удовлетворението и развитието им в рамките на организацията. Ежегодно обсъждаме постигнатото през изминалата година, а след това залагаме бъдещите им стремежи в следващата. Дискусии, оценки и поставяне на бъдещи цели – тези етапи затварят цикъла на развитие на служителите, разгръщайки възможностите в съответствие с техните силни страни.

Процесът за оценка на представянето беше въведен на етапи, започвайки с мениджърите и персоналът на дирекция „Сигурност“, който се състои от една трета от нашите служители. Като се има броя им и критичната им роля в управлението на летището, това беше значителна първа стъпка. Стремим се да разширим този процес, обхващайки всички дирекции до края на 2024г. Нашите оценки на представянето са съобразени със специфичните дейности на всеки отдел чрез вече определени уникални ключови показатели. Основата на нашия подход е събирането на надеждна, обективна и количествено измерима информация.

СОЦИАЛНИ

Обучения

Управлението на „СОФ Кънект“ изисква промяна в знанията и уменията на нашите хора. През 2023 г. стартирахме обширна програма за обучения, включваща значителен брой обучения и участници.

Обученията обхващат всички дирекции:

Вид обучение	Покритие
Английски A1	Всички дирекции
Английски A2	Всички дирекции
Английски B1	Всички дирекции
Английски B2	Всички дирекции
Комуникационни умения	Всички дирекции
Управление на конфликти	Всички дирекции
Управление на риска	Всички дирекции
Разрешаване на проблеми	Всички дирекции
Презентационни умения	Всички дирекции
Обслужване на клиенти	Почти всички дирекции
Даване и получаване на обратна връзка	Всички дирекции
Умения за водене на преговори	Всички дирекции
Водене на ефективни срещи	Всички дирекции
Програма за развитие на мениджъри	Всички мениджъри на хора

Заедно с нашия авиационен учебен център предложихме **345 различни курса**, обучихме **2 690 служители** за над **31 000 часа през 2023 г.**

Отделът ни „Подбор, обучение и развитие“ обучава всички нови служители за изискванията на Етичния ни кодекс. Това включва въвеждащо обучение и интерактивна презентация с изпълнителния директор, включваща подобна на игра демонстрация на процеса на пътническото преживяване.

Още повече допълнителни придобивки

Допълнителните придобивки и обученията изглеждат прозаични и рутинни за съвременните компании, но ние искаме да надградим пакета за служители, за да включим:

- Допълнително здравно осигуряване, което е високо ценено от служителите.
- Годишни медицински прегледи, надхвърлящи законовото изискване. Те са добре приети от служителите.
- Трета синдикална организация, която доведе до колективен трудов договор, който включва и трите синдиката.
- Редовни заседания на комитети, разглеждащи въпросите за условията на труд и законодателството. Редовни заседания на синдикатите.
- Подобро съоръжения в авиационния учебен център за по-добра атмосфера.
- Кариерно изложение с работодатели от авиационния сектор, планирано да се провежда ежегодно.
- Партньорство с Техническия университет на София, с планове за обновяване на лабораторията и създаване на стажантска програма.

Бъдещи перспективи

Гледайки напред, планираме:

- По-нататъшно развитие на ERP системата в частта ѝ за управление на човешките ресурси;
- Прилагане на процеса за оценка на представянето, обхващайки всички служители;
- Провеждане на анкета за ангажираността на служителите;
- Допълнително намаляване на текучеството на служители;
- Пълно дигитализиране на управлението на човешките ресурси за по-добра статистика и анализ.

СОЦИАЛНИ

Шумово замърсяване

Акценти

- Около 20% от самолетодвиженията са от самолети ново поколение с по-малко шум и емисии.
- Разработваме нов модел шумов контур, който да спомогне планирането на маршрутите на самолетите.

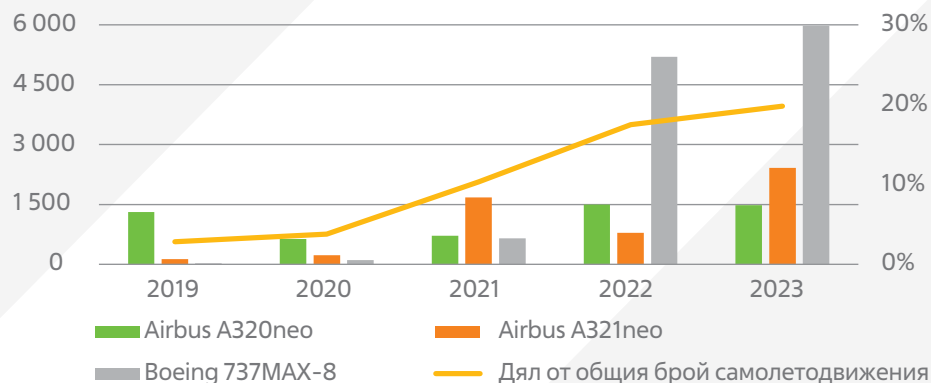
Напредък за 2023 г.

По-голяма гъвкавост в полетните разписания

Работим с ДП РВД за намаляване на шумовото замърсяване чрез по-точни разписания, съобразени с хората. Разработваме нов модел шумови контури, за да позволим информирано вземане на решения и по-голяма гъвкавост при промяна на траекторията на полетите, за да избегнем населените места, доколкото е възможно.

Самолети от ново поколение

Брой самолетодвижения от ново поколение и дял от общия брой

Фигура 5. Самолетодвижения от ново поколение на летище София през 2023 г.

Изправени пред глобалната тенденция за увеличаване на нощния трафик, ние се стремим да гарантираме, че полетите се изпълняват от самолети от ново поколение с най-ниски шумови характеристики. През 2023 г. значително увеличихме броя на самолетите Airbus A320neo и Boeing 737MAX-8, които са по-тихи и произвеждат по-малко въглеродни емисии.

Мониторинг на шума

Резултатите от нашия мониторинг на шума показват редки и спорадични нарушения на ограниченията за шум от въздухоплавателни средства. Обаче:

- По-голямата част от шумовите смущения се случват вечер (от 19:00 до 23:00 часа), като засягат едва 0,5% от населението на София.

Механизъм за подаване на жалби

Създадохме механизъм за подаване на жалби, свързани с шума, защото ценим обратната връзка и тя ни помага да се подобрим. За съжаление, през 2023 г. получихме и разгледахме 30 жалби от жители, този брой е два пъти повече спрямо предходната година. Увеличението се дължи отчасти на повишената осведоменост сред хората за наличието на канала за жалби и подчертава продължаващата необходимост от усилия за намаляване на шума и засилена комуникация с населението около летището. В сътрудничество с ДП РВД сформирахме работна група за разглеждане на оплакванията от шум, като достигнатите заключения ще бъдат от основно значение за идентифициране на необходимите промени и разработване на ефективни стратегии за тяхното прилагане.

Бъдещи перспективи

През 2024 г. ще актуализираме плана си за действие по стратегическата карта за шума. Въз основа на анализа и резултатите ще идентифицираме различни решения за намаляване на шумовото замърсяване. Очакваме да финализираме новите модели шумов контур и да видим тяхното положително въздействие през следващите години.

ОКОЛНА СРЕДА

Декарбонизация и изменение на климата

Акценти

Емисии на парникови газове

Доближихме сред-носрочната си цел и намалихме емисиите си от обхват 1+2 с 27% в сравнение с 2019 г. *

Емисиите от обхват 1 & 2, пресмятани на пътник, продължиха да спадат с около 15% до 1,45 kgCO₂e/пътник спрямо 2022 г.

Управление на рисковете и възможностите

Встъпителен анализ и докладване по TCFD.

Електрификация на автомобилния парк

Закупени 34 електрически/хибридни превозни средства.

Напредък за 2023 г.

2023 г. бе значима година за декарбонизацията на летище София. Бе година на амбициозно планиране и подсигуряване на финансиране на редица амбициозни инициативи, които вече са интегрирани в актуализираната ни Пътна карта за устойчивост и Плана за управление на въглеродните емисии.

Цели и тенденции по отношение на емисиите

„СОФ Кънект“ се ангажира с намаляване на емисиите чрез повишаване на енергийната ефективност и преминаване към по-чисти енергийни източници. В преследването на тази амбиция си поставихме следните 2 цели:

Цел за намаляване на парниковите газове до 2026 г.

Намаляване на емисиите на парникови газове от обхвати 1+2 с 28% (спрямо базова година 2019) до 2026 г. и насърчаване на намаляването на парниковите газове в летищната екосистема.

Цел за намаляване парниковите газове до 2036 г. и 2050 г.

Постигане на въглеродна неутралност, включително емисиите от обхват 3, до 2036 г. с 15% компенсация и до 2050 г. без закупуване на компенсация.

В средата на 2024г. се сертифицирахме на ниво 4 (Трансформация) по Програмата за въглеродна акредитация на летищата (ACA) на Международния съвет на летищата (ACI) - важен етап, постигнат само от 9 най-добри в своя клас европейски летища.

* Намалението на емисиите се постига само при ретроактивно преизчисляване на емисиите от обхват 1 за 2019 г. с цел привеждане в съответствие с версия 7 на ACERT (вместо с версия 6), както се изисква от ниво 4 на ACA за изчислението на емисиите за 2023 г. Ниво 4 на ACA изисква емисиите от обхват 1 за 2023 г. и 2022 г. да включват емисиите от антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент. За консистентност преизчислихме емисиите от обхват 1 за базовата 2019 г. на 3 184 t CO₂, включвайки допълнителните категории емисии. Първоначално верифицираните емисии от обхват 1 за 2019 г. възлизат на 2 532 t CO₂, без емисиите от антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент.

ОКОЛНА СРЕДА

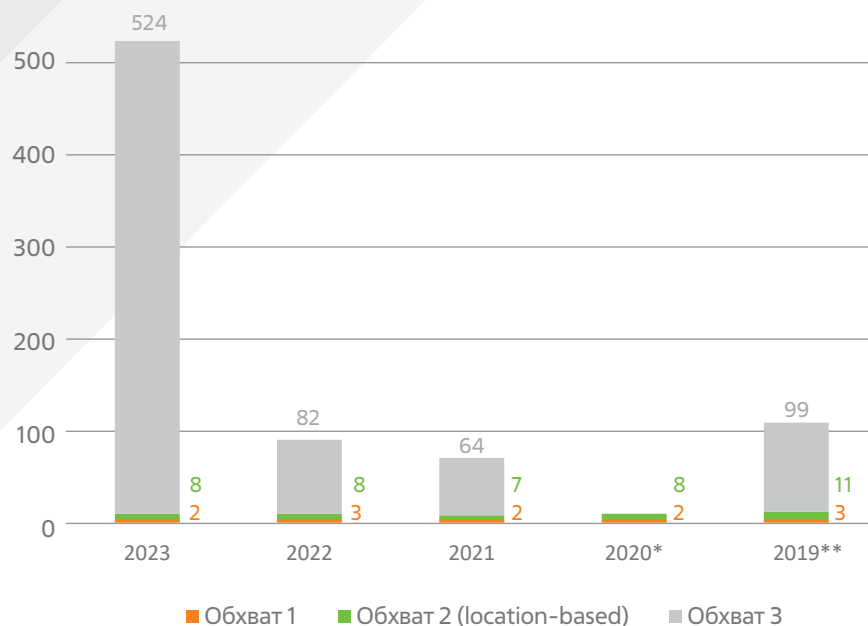

Инвентаризация на парниковите газове

През 2023 г. продължихме с усилията си за постигане на целите си за декарбонизация. Изпълнихме амбициозните си инициативи и актуализирахме Плана си за управление на въглеродните емисии с дейности, отговарящи на изискванията на ниво 4 по програмата за въглеродна акредитация на летищата (ACA). Продължаваме да следим както преките (обхват 1 и 2), така и непреките (обхват 3) емисии от оперативните дейности на Летище София. Напредъкът в намаляването на емисиите се измерва спрямо базовата линия за 2019 г., като най-същественият фактор е разширяването на категориите от обхват 3 (фигура 6). През 2023 г. показваме

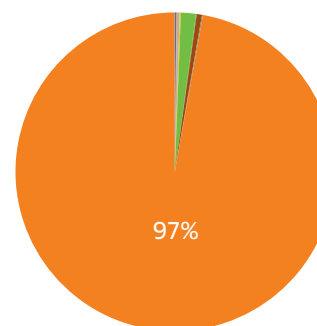
значително увеличение на емисиите от обхват 3, тъй като започнахме да проследяваме и докладваме нови категории емисии в съответствие с ниво 4 по програмата за въглеродна акредитация на летищата. Основният двигател на увеличението е изчисляването на емисиите от пълния полет на въздухоплавателните средства в едната посока, включително спомагателния енергиен агрегат (APU), които представляват приблизително 97% от общите емисии от обхват 3 за 2023 г. Добавихме и изчисления за категории, които не сме проследявали през предходните години: капиталови стоки, наземен достъп, услуги, и други (за повече информация, моля, прегледайте нашия [Доклад с оперативни данни за 2023 г.](#) (Фигура 7)).

Общо емисии на парникови газове (хил. t CO₂e)

Фигура 6. Общ обхват 1, 2 и 3 емисии от 2019 г. насам - нашата базова година за декарбонизация.

Емисии от обхват 3 за 2023 г.

- Пътуване на служителите до работното място: 809 t CO₂e
- Служебни пътувания на служителите: 24 t CO₂e
- Третиране на отпадъци извън територията на летището: 332 t CO₂e
- Услуги: 625 t CO₂e
- Стоки и суровини: 1 451 t CO₂e
- Капиталови стоки: 7 907 t CO₂e
- Горива и енергия: 384 t CO₂e
- Услуги по ремонт и поддръжка на самолети: 509 t CO₂e
- Наземен достъп: 2 763 t CO₂e
- Пълни полетни емисии (в едната посока, вкл. APU): 507 394 t CO₂e

Фигура 7. Емисии на парникови газове от обхват 3 за 2023 г. по категории.

За по-конкретни данни, вижте нашия [Доклад с оперативни данни за 2023 г.](#)

* Поради сериозното въздействие на пандемията от COVID-19 върху авиационната индустрия, данни за емисиите от обхват 3 за 2020 година не бяха събрани.

** Графиката показва верифицираните емисии от обхват 1 за 2019 г. (2 532 t CO₂), съгласно изискванията на ниво 3 на ACA, които изключват емисиите от антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент. Емисиите от обхват 1 за 2019 г., включващи антиобледенителни услуги и загуби на хладилен агент, са 3 184 t CO₂, съгласно изискванията на ACA ниво 4.

ОКОЛНА СРЕДА

Мерки за намаляване на емисиите

Емисии на парникови газове

Като част от мерките за намаляване на парниковите газове, обвързани с дейностите по наземно обслужване, ние закупихме 34 електрически/хибридни превозни средства, които сега се използват за летищните операции. Добавихме три електрически автомобила към нашия автопарк за маршалинг и „follow me“ операции. През 2024 г. планираме да инсталираме станции за зареждане на електромобили, достъпни за пътниците, използващи летищните паркинги.

2023 г. беше първата година на актуализация на нашата Пътна карта за устойчивост, която се обновява на всеки 3 години като изискване от външните организации, които ни финансират. Работихме върху увеличаване на инвестициите за декарбонизация, които ще откриете описани по-надолу в „[Бъдещи перспективи](#)“.

И накрая, през изминалата година актуализирахме Политиката си за енергийна ефективност и управление на емисиите на парникови газове, за да включим разпоредби за намаляване на емисиите в абсолютни стойности, което ни позволи да изпълним още едно от изискванията на ACA за ниво 4 и да получим сертификата в средата на 2024 г.

Управление на рисковете и възможностите

Като част от нашия въстъпителен анализ по рамката на Работната група за оповестяване на финансова информация във връзка с климата (TCFD), ние извършихме цялостна оценка на сценарии с физически рискове и рискове, свързани с прехода за краткосрочни, средносрочни и дългосрочни времеви хоризонти. Таблицата по-долу представя идентифицираните рискове, свързани с климата, с които може да се сблъска нашият бизнес, и планираните понастоящем мерки за смекчаване на тези рискове.

Движеща сила	Описание на риска	Времева рамка ¹	Вероятност ²	Въздействие ²	Мерки за адаптация
Преходни рискове					
Политика и регулации	Увеличаване на оперативните разходи поради непряка експозиция към Схемата на ЕС за търговия с емисии (ETS) и Механизма за коригиране на въглеродните емисии на границите (CBAM), които оказват влияние върху цените на енергията и материалите.	Краткосрочна	• • • • •	• • • •	- Ние сме членове на Aviation Alliance Fit for 55 (Авиационното сдружение „Подготвени за цел 55“), което работи за позиционирането на Европа като световен лидер в декарбонизирането на авиацията, като същевременно поддържа свързаността и конкурентоспособността на сектора. - Терминал 3 ще бъде проектиран за енергийна ефективност и минимално използване на материали от самото начало. - Подобряваме енергийната ефективност на Терминал 2 чрез мониторинг на компоненти, включително климатици, и проследяване на енергийното потребление с цел оптимизации, базирани на данни.
	Загуба на конкурентоспособност на бизнеса поради недостатъчни доставки на устойчиво авиационно гориво (SAF) на летище София.	Краткосрочна	• • •	• • • •	Извършихме анализ на разходите и ползите за съоръженията за съхранение на SAF и планираме да създадем необходимата нисковъглеродна инфраструктура, улеснявайки доставчиците на гориво на летището.
	Устойчивите стандарти за строителството увеличават капиталовите разходи.	Краткосрочна	• • • • •	• • • •	- Включихме сертифицирането по BREEAM във финансовия план на строителния проект. - Наехме опитни изпълнители, които ще оптимизират процеса по проектиране и строителство.
	Устойчивите стандарти за строителство увеличават сложността и времето, необходимо за изграждане на Терминал 3.	Краткосрочна	• •	• • •	Сертифицирането по BREEAM е планирано в проекта за построяването на Терминал 3, за да се сведе до минимум вероятността от закъснения.

ОКОЛНА СРЕДА

Пазар	Липсата на стабилност при цените на енергията увеличава оперативните разходи.	Краткосрочна	••••	•••	- Планираме да диверсифицираме енергийните източници, като инвестираме във фотоволтаични (PV) централи на място, за да гарантираме предвидимост на цените на електроенергията. - Усилията за постигане на целта ни неутралност по отношение на климата до 2036 г. са част от нашия План за управление на въглеродните емисии и допринасят за намаляване на общото ни потребление на енергия.
	Разходите за компенсиране на въглеродните емисии нарастват значително, тъй като политиките засягат както предлагането, така и търсенето.	Краткосрочна	•••••	•	- Поставили сме си за цел да намалим емисиите на парникови газове от обхват 1 и 2 с 28% до 2026 г. в сравнение с 2019 г. Друга наша цел е да постигнем неутрални по отношение на климата операции до 2036 г. с 15% компенсиране на въглеродни емисии и до 2050 г. без такива (тази цел включва и емисии от обхват 3). - Планирахме и бюджетирахме използването на въглеродни компенсации и предприемаме мерки за намаляване на емисиите, за да сведем до минимум тяхното използване.
	Ценообразуването на въглеродните емисии увеличават цените на самолетните билети и намаляват търсенето от страна на пътниците поради прехвърляне на увеличените разходи.	Средносрочна	•••	•••	- Ние сме членове на Aviation Alliance Fit for 55, което работи за позиционирането на Европа като световен лидер в декарбонизирането на авиацията, като същевременно поддържа свързаността и конкурентоспособността на сектора. - Планираме да осигурим инфраструктурата, която да позволи приемането на нисковъглеродни горива. - Поддържахме разнообразна мрежа от дестинации и се стремим да я разширим, като привличаме предимно нискотарифни авиокомпаниии с конкурентни такси, обслужвайки нарастващото търсене на достъпни самолетни пътувания.
	Търсенето от пътниците се измества към региони и маршрути, където CO2 няма цена.	Средносрочна	•	•	
Технологии	Допълнително обучение и съображения за здраве и безопасност, необходими при наземното обслужване на водородни и електрически самолети.	Дългосрочна	•••	•	Изготвяме 5-годишни инвестиционни планове, включващи изграждането на Терминал 3 до 2030 г. Не сме създали планове за 2040г. и 2050г. (което е към края на концесионния договор), а иновативните самолетни технологии, които се базират на водород и електричество, не се очакват преди 2040 г. Въпреки това, ние непрекъснато следим тенденциите в новите самолетни технологии, за да бъдем подготвени за потенциални промени в инфраструктурата и изискванията за наземно обслужване.
	По-дълго време за зареждане на водородните въздухоплавателни средства и увеличено време за междуполетно обслужване поради презареждане. Увеличени капиталови разходи поради необходимостта от повече място за паркиране на въздухоплавателни средства на перона.	Дългосрочна	•••	•••	
	Инвестиции в допълнителен капацитет и инфраструктура за зареждане на електрически самолети и съхранение на водород.	Дългосрочна	•••	•••••	
Репутация	Резултатите от изменението на климата не отговарят на очакванията на заинтересованите страни и застрашават достъпа до финансиране.	Средносрочна	•	•••••	- Работим за поддържане на подробни оповестявания за устойчивост според очакванията на инвеститора и кредиторите. - Ние редовно ангажираме нашите инвеститор и кредитори, като предоставяме актуална информация за напредъка на плановете ни за декарбонизация, включително дискусии за предизвикателствата и потенциалните закъснения. - Ние сме на път да изпълним краткосрочната ни цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2026 г. като част от нашия план за управление на въглеродните емисии. - Планираме да създадем необходимата нисковъглеродна инфраструктура, улеснявайки доставчиците на SAF на летището.
	Намаляване на инвестициите в авиационния сектор поради въглеродния му отпечатък водят до спад в растежа на сектора и до намален достъп до финансиране за „СОФ Кънект“.	Средносрочна	••	••	

ОКОЛНА СРЕДА

Физически рискове					
Температура	По-високите температури могат да повлияят отрицателно на стабилността на павираните повърхности на летището.	Дългосрочна	•	• • • • •	Настилката е проектирана да издържа на по-високи температури, като използва устойчиви на температура материали и позволява гъвкавост за редизайн. Извършваме редовна поддръжка, съгласно изискванията.
	По-високите температури могат да доведат до повишена нужда от поддръжка и ремонт на писти и други уязвими от топлина повърхности.	Дългосрочна	•	• • • •	- Премества се времето за излитане за по-тежки самолети по време на по-хладните часове на деня. - Провеждат се редовни проверки на настилката на летището, включително ежедневни визуални проверки.
	Увеличено потребление на енергия поради по-голямото търсене на охлаждане през лятото.	Дългосрочна	• • •	• •	Взимаме предвид бъдещите изисквания за охлаждане в дългосрочните планове за управление и подмяна на активи.
	Общото повишаване на средните температури може да доведе до по-топли зими, през които обледеняванията могат да бъдат по-чести, тъй като снегът се заменя с леден дъжд или суграшица.	Дългосрочна	• •	•	- Приспособяване към различни видове валежи с нови антиобледенителни процедури или оперативни процедури при силни валежи или леден дъжд. - Напреднали сме в използването на метеорологични данни за прогнозиране.
	По-честите обледенявания могат да увеличат използването на антиобледенителни течности на пистата.	Дългосрочна	• •	• •	Разполагаме с подходящо оборудване за почистване на сняг и лед и сме готови да го подобрим, ако е необходимо.
Валежи	Увеличаването на броя на дните с високи валежи може да доведе до преливане на близката река Искър, което може да предизвика наводнения и да повреди пистата за излитане и кацане.	Дългосрочна	• •	• • • •	- Разработен е план за наблюдение, контрол и поддържане на укрепителните съоръжения, гарантиращ надеждното им функциониране през целия срок на концесията. - Планът ни включва периодично почистване на коритото на реката и следене на водното ниво и дигите.
	Наводняване на сградите поради повреда на водната помпа и увеличени валежи.	Дългосрочна	•	• • • • •	Всички водни помпи са сменени с нови и се поддържат редовно.
	Закъснения на полети, отмяна на полети и временно затваряне на летището поради наводнения, причинени от силен дъжд.	Дългосрочна	•	• • •	
	Наводнения поради недостатъчен капацитет на системите за отводняване и увеличени валежи.	Дългосрочна	• • •	• • • •	Извършена е редовна поддръжка на системата за отводняване на дъждовните води, за да се смекчи рискът.
	Повишен риск от нараняване на пътниците по време на качване/слизване от самолета, поради възможното увеличаване на дъжда/ледения дъжд.	Дългосрочна	• • •	• •	- Разполагаме с адекватно оборудване за отстраняване на сняг и лед и сме готови да го подобрим, ако е необходимо. - Разработване на план за отстраняване на снега и леда за летището.

1. Краткосрочна: Ефекти и мерки към 2030 г.
Средносрочна: Ефекти и мерки към 2040 г.
Дългосрочна: Ефекти и мерки към 2050 г.

2. Икона • • • • • означава висока вероятност / въздействие и • означава ниска вероятност / въздействие. Повече подробности за това как се определят нивата на вероятност и въздействие могат да бъдат намерени в раздел „Управление на риска“ в нашия [Доклад за за стратегията и управленския подход](#) ➤.

ОКОЛНА СРЕДА

SOFIA
AIRPORT

В допълнение идентифицирахме няколко възможности, свързани с климата, по които активно работим:

Тип възможност	Възможност за „СОФ Кънект“
Ресурсна ефективност	Намаляване на оперативните разходи чрез намаляване на потреблението на енергия посредством мерки за енергийна ефективност. Повишаване на ефективността на сградите с акцент върху подобряването на Терминал 2 и гарантиране, че Терминал 3 е енергийно ефективен от самото начало.
Енергийни източници	- Използването на нискоемисионни енергийни източници, като например нашите фотоволтаици на територията на летището, ни позволява да намалим емисиите на парникови газове. - Нашата фотоволтаична система ще осигури надежден източник на енергия с предсказуема цена, което ще позволи подобряване на инвестициите и бизнес планирането.
Продукти и услуги	- Позициониране като надежден SAF посредник за авиокомпаниите и доставчиците на гориво за летищата. - Увеличаване на антиобледенителните услуги за самолети поради по-чести залеждания.
Пазари	Проектирането и изграждането на устойчиви сгради като нашия Терминал 3 може да привлече наематели с висока стойност.
Устойчивост	Развитието на адаптивен капацитет по отношение на изменението на климата показва добро управление на риска и стабилни бизнес операции.

Стратегическите последици от климата за нашия бизнес подчертават ангажимента ни за декарбонизация и за повишаване на оперативната устойчивост в отговор на очакваните физически промени в климата. За допълнителна информация относно начина, по който интегрираме TCFD в нашите процеси на управление, мениджмънт и рискове, моля, вижте нашия [Доклад за стратегията и управленския подход](#) ➤.

Бъдещи перспективи

Планираме редица средносрочни и дългосрочни мерки, които ще бъдат приложени в периода до 2035 г. Поради сравнително бавната декарбонизация на българската електропреносна мрежа, летище София планира да изгради собствено соларно съоръжение за възобновяема енергия на три етапа, започвайки от 2026 г., като целта е самодостатъчност за голяма част от нашето електропотребление – планирани са общо 20 MW производствен капацитет, както и допълнителни 20 MW за съхранение в батерии. Подготвяме се и за изпълнение на регулаторните изисквания за доставка на устойчиво авиационно гориво (SAF) като част от регламента RefuelEU. За тази цел планираме реконструкция на нашите съоръжения за съхранение на гориво, за да отговорим на законодателните изисквания.

ОКОЛНА СРЕДА

Управление на веригата за доставки

Акценти

Управление

Отдел за обществени поръчки, създаден като отделен субект в управленската структура.

Признание

Носители сме на Златния приз за дигитална трансформация на тържните процедури за проектирането и внедряването дигитален на процес по поръчки през 2023 г.

Постигнахме значителна трансформация за кратък период от време, за което получихме признание със Златния приз за дигитална трансформация на тържните процедури за 2024 г.

Бъдещи перспективи

Оптимизираният и изцяло цифров процес за тържни процедури ще ни позволи допълнително да разширим и разгърнем ESG практиките ни по веригата на доставки, да подкрепим изпълнението на Пътната ни карта за устойчивост и Плана за управление на въглеродните емисии и в крайна сметка да свържем повече от 50 милиона евро инвестиции до 2030 г. с устойчиви и отговорни практики.

Напредък за 2023 г.

Преди концесията на летище София от „СОФ Кънект“ (от 2021 г.) на летището не е имало официални процеси за провеждане на тържни процедури. В допълнение към внедряването на формални процеси, през 2023 г. доразвихме и централизирахме практиките си за провеждане на тържни процедури и разграничихме „Покупки и тържни процедури“ като самостоятелен отдел – в главна дирекция „Финансова“, която се отчита пред изпълнителния директор. Отделянето на тържните процедури в рамките на нашата управленска структура ни позволи да подобрим процеса, като същевременно улесним сътрудничеството между отделите и най-вече с нашата дирекция „ESG“, която въвежда изискванията за устойчивост в нашите тържни процедури.

През 2023 г. напълно дигитализирахме процесите по тържни процедури като част от по-широкото внедряване на ERP на летището. След като нашият модул заработи, ще можем да проследяваме и управляваме тържните процедури по оптимален начин – от ежедневните покупки от малки офис доставчици до мултимилionни инфраструктурни проекти. Нашата нова цифрова система за възлагане на поръчки ни позволява да проследяваме ESG ефективността на всички доставчици на обща платформа и ни позволява да включваме (и проследяваме спазването на) критериите за ESG в тържните процеси, разширявайки изискванията за устойчивост към нашите изпълнители и техните подизпълнители.

ОКОЛНА СРЕДА

Устойчиво строителство

Акценти

Повишена енергийна ефективност

- Сменихме осветлението с LED светлини в основната сграда и иницирахме подмяна на уличното осветление за повишаване на енергийната ефективност.
- Модернизирахме системата за осветление на перона с цел подобряване на енергийната ефективност.
- Разработихме критерии за компаниите за ремонт и поддръжка (MRO) (хангар-ри), които включват изисквания за веригата на доставки в строителството и са включени в политиката ни за енергийна ефективност.

Напредък за 2023 г.

Нашият фокус върху устойчивото развитие на терминалните съоръжения включва автоматизация и интелигентни системи за управление за повишаване на енергийната ефективност. Освен това мерките за ефективност могат да допринесат за повишаване на енергийната сигурност чрез намаляване на зависимостта от външни енергийни източници и осигуряване на дългосрочни икономии от сметките за енергия. Ето защо инвестираме и в собствена възобновяема енергия. Фокусирали сме се върху няколко ключови проекта за обновяване на Терминал 2. През 2023 г. финализирахме инвентаризацията на оборудването и активите за двата терминала и въз основа на това подписахме нов договор за система за управление на сгради (BMS), която ще добави повече сензори и ще спомогне за подобряване на системите по осветление и отопление чрез повишаване на тяхната енергийна ефективност. Преминаваме към LED светлини в Терминал 2 и също така се стремим да подобрим уличното осветление около летището. Работим усилено, за да адаптираме летището към най-високите налични стандарти, да подобрим качеството на осветлението и да спестим електроенергия в дългосрочен план.

Заменихме с електрически 35-годишния дизелов автобус, който през целия ден свързва наземната част на Терминал 1 и Терминал 2. Новият автобус ще намали консумацията на енергия при шофиране на къси разстояния и работа на празен ход.

Модернизиране на осветителната система на перона (страна „въздух“)

Започнахме да заменяме натриевите лампи с високо налягане на прожекторите на перона със светодиоди през 2023 г., като този процес ще продължи и през 2024 г. Спестяванията ще бъдат резултат от намалената консумация на електроенергия на всяка отделна лампа и от прилагането на стратегии за осветление на перона с използването на централизирана система за управление на осветление-то със сензорен екран. Новата система дава възможност за дистанционно управление, централизирано наблюдение и възможност за групиране / прегрупиране на прожектори, както и превключване или слабо осветление в определени зони на перона.

Прилагането на тези стратегии за осветление на перона, улеснено от централизирана система за управление на осветлението със сензорен екран, се очаква значително да намали консумацията на енергия. Очакваме средно годишно намаление на енергията от 858 MWh и намаляване на емисиите на парникови газове с приблизително 336 тона CO₂ годишно.

Инициативи за пестене на вода

През 2023 г. инсталирахме нов тоалетен блок на Терминал 2, в който включихме следните дейности за оптимизиране на потреблението на вода: водата в мивките е с предварително зададена температура, монтирани са водомери, за да се предотвратят течове и да се улесни откриването им, ако има такива, а всички ВиК терминали са снабдени с оборудване, което намалява дебита на водата.

Освен това иницирахме проект с Веолия за инсталиране на три чешми на Терминал 1 и Терминал 2 (и двата в страна „земя“), за да могат пътниците да пият и да напълнят отново бутилката си за многократна употреба с филтрирана вода. Монтирани са 3 чешми, две на Терминал 2 и една на Терминал 1. Това подобрение ще даде възможност на пътниците да се насладят на безплатна питейна вода и в крайна сметка ще подобри пътническото преживяване.

ОКОЛНА СРЕДА

Като част от нашия анализ на управлението на риска идентифицирахме следните рискове, свързани с устойчивото строителство:

Описание на риска	Първоначална оценка на риска	Оценка на остатъчния риск	Мерки за смекчаване на последиците
Потенциално оперативно прекъсване поради невъзможност за намиране на резервни части	8	1.6	Повечето проблеми с резервните части са свързани с наследената система за обработка на багажа (BHS). Инсталиране на нова BHS.
Стандартите за устойчиво строителство увеличават капиталовите разходи	8	6.4	Включваме ESG екипа в определянето на обхвата на всеки строителен проект и изискванията за устойчиво строителство в обхвата на проектантските и строителните компании. За повече подробности относно намаляването на риска, свързан със стандартите за устойчиво строителство, вижте нашата оценка на рисковете, свързани с климата, в главата „Декарбонизация и изменение на климата“ .
Забавяне на проекта, причинено от неочаквани ремонти на съществуващата инфраструктура	3.6	1.4	Повечето неочаквани ремонти са свързани с наследената електрическа мрежа, така че планираме да увеличим договорената електрическа мощност и да създадем нова резервна електрическа мрежа.
Увеличаване на оперативните разходи поради непряка експозиция към схемата на ЕС за търговия с емисии (ETS) и CBAM, влияещи върху цените на енергията и материалите	8	4	Изграждането на фотоволтаична система с батерии за съхранение на енергия ще намали риска от нестабилност на пазара или високи цени на енергията. За повече подробности относно намаляването на риска, свързан с ценообразуването на енергията, вижте нашата оценка на климатичните рискове в главата „Декарбонизация и изменение на климата“ .
Недостатъчни площадки за събиране на отпадъци поради развитие и изграждане на терминалите и увеличаване на трафика	2.4	1.6	Основно свързани със строителството на сгради, включително проекти T2 и T3. Проектирането на нови места за отпадъци е включено в проекта за разширение и обновяване на T2. Продължаваме да идентифицираме нови места за площадки за събиране на отпадъци в генералния план.

Бъдещи перспективи

Планираме да заменим по-голямата част от нашия автопарк с електрически превозни средства, затова планираме да се инсталират станции за зареждане на електрически автомобили на летището. Също така ще продължим да се фокусираме върху подобряване на енергийната ефективност на нашите сгради и внимателното планиране на изграждането на новия Терминал 3 с мисъл за устойчивостта.

**Свържете се за коментари
и обратна връзка:**

Антоанета Стоянова
Директор устойчиво развитие (ESG)

a.stoyanova@sof-connect.com
T: +359/2 937 2508

Адрес:
„СОФ Кънект“ АД,
бул. Христофор Колумб 1, 1540
София, България